

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

26 november 1999

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Gerald Kindermans en mevrouw Isabel Vertriest
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Joachim Coens, Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heren Louis Bril, Jacques Devolder, Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacques Timmermans, Bruno Tobback ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Mark Van der Poorten ;

de heer Marc Cordeel, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, mevrouw Dominique Guns, de heer Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Jacky Maes, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

*Zie :***15** (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen

– Nrs. 2 tot 4 : Amendementen

– Nr. 5-A : Verslag namens de Commissie voor Binnelandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

– Nr. 5-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

– Nr. 5-C : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

– Nr. 5-D : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport

– Nr. 5-E : Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

– Nr. 5-F : Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervormingen en Ambtenarenzaken

*Zie ook :***13** (1999-2000)

– Nr. 1 : Toelichtingen

16 (1999-2000)

– Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

Blz.

A. BEVOEGDHEDEN VAN MEVROUW VERA DUA, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW	5
I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER	5
I.1 Uitgangsprincipe	5
I.2 Begroting Leefmilieu	5
I.3 Afval en Bodem	8
I.4 Water	10
I.5 Natuur, Bos en Groen	11
I.6 Mestbeleid	14
I.7 Landbeheer	14
I.8 Doelgroepenbeleid	14
I.9 Milieuconvenant	15
I.10 Europa en Milieu	15
I.11 Milieubeleidsplan	15
II. ALGEMENE BESPREKING	16
II.1 Prioriteiten in het milieubeleid en financiering	16
II.2 Bodemsanering	17
II.3 Afval	17
II.4 Water	20
II.5. Natuur, Bos en Groen	22
II.6 Mestactieplan	24
II.7 Doelgroepen- en preventiebeleid	26
II.8 Milieuconvenant	26
II.9 Milieu-administraties en verhouding tot de lokale besturen	26
II.10 Milieubeleidsplan	28
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMING	29

B. BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, RUIMTELIJKE ORDENING EN MEDIA	30
I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER	30
I.1. Toelichting bij de begroting voor Ruimtelijke Ordening	30
I.2. Toelichting bij het nieuwe decreet op de Ruimtelijke Ordening	34
II. ALGEMENE BESPREKING	36
II.1 Bespreking van de begroting voor Ruimtelijke Ordening	36
II.2. Bespreking van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening	39
II.2.1 Uitvoering van het decreet	39
II.2.2. Middelen en personeel	39
II.2.3 Achterstand op de administratieve diensten	40
II.2.4 De ruimteboekhouding	40
II.2.5. Afstemming van infrastructuurwerken op het RSV	43
II.2.6 Kleine werken	43
II.2.7 Handhavingsbeleid	44
II.2.8 Meervoudig gebruik van de beschikbare ruimte	46
II.2.9 Bouwberoepen	47
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMING	48
BIJLAGEN	51

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening besprak op 18 en 25 november 1999 het haar toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2000.

De commissie behandelde eveneens de hoofdstukken X Grondwaterbeheer en XIII Grondfonds van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000. Het verslag van de bespreking van het programmadecreet is opgenomen in *Parl. St.* VI. Parl. 1999-2000, nr. 94/11.

De heer Gerald Kindermans brengt verslag uit over het deel leefmilieu en natuurbehoud (bevoegdheden van minister Vera Dua) en mevrouw Isabel Vertriest over het deel ruimtelijke ordening (bevoegdheden van minister Dirk Van Mechelen).

A. BEVOEGDHEDEN VAN MEVROUW VERA DUA, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER

I.1. Uitgangsprincipe : een gezond en resultaatgericht milieubeleid

Deze begroting is volgens de minister in belangrijke mate een overgangsbegroting. Niettemin worden er toch reeds belangrijke nieuwe initiatieven in opgenomen. Deze nieuwe initiatieven kaderen in de globale doelstellingen inzake het milieubeleid zoals deze ook verwoord zijn in het regeerakkoord.

Volgens het Vlaams regeerakkoord is de hoofd-doelstelling van het Vlaamse milieu- en natuurbeleid te komen tot een gezond en resultaatgericht milieubeleid.

Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn :

- het herijken van het Vlaams milieubeleid zodat minstens de Europese normen worden gehanteerd ;
- het afstemmen van de milieunormen op de behoeften van de meest kwetsbare groepen van onze samenleving en op de kwetsbare ecosystemen (natuur) ;

- het voorzien in extra middelen en mensen, in het bijzonder voor handhaving van het milieurecht, afvalbeleid en bodemsanering ;
- het heroriënteren van productie en consumptie ;
- het spelen van een actieve rol van de Vlaamse regering in het internationaal milieubeleid.

I.2. Begroting Leefmilieu

Beleidskredieten

De begroting 2000 voor de sector leefmilieu voorziet in een totaal aan beleidskredieten van 27.385,2 miljoen frank (niet-gesplitste kredieten, gesplitste vastleggingskredieten, variabele kredieten en machtigingen), waarvan 24.019,7 miljoen frank binnen het Minafonds en 3.365,5 miljoen frank op de departementale begroting (programma's 61.10 tot en 61.50).

Deze cijfers impliceren een stijging ten opzichte van de aangepaste begroting 1999 met 1.981,8 miljoen frank voor de vastleggingsmachtiging van het Minafonds en 123,0 miljoen frank op de departementale begroting, dus een totale stijging van 2.104,8 miljoen frank of 9 percent.

De toename van het vastleggingskrediet op het Minafonds kan door volgende factoren worden verklaard :

- de grote toename van de in 2000 voorziene opleveringen door Aquafin, waarbij de gemiddelde waarde van de opgeleverde leidingprojecten sterk stijgt. Het krediet stijgt met ongeveer 1.000 miljoen frank. Dit kadert in de uitvoering van de beheersovereenkomst met NV Aquafin ;
- een verhoging van het krediet voor beleidsuitbreidingen en nieuwe initiatieven ten bedrage van ongeveer 1.000 miljoen frank. De belangrijkste cijfers zijn :

566 miljoen frank voor de aankoop van bos-, natuur- en duingebied ;

130 miljoen frank voor beheerskosten ingevolge de bijkomende verwervingen ;

20 miljoen frank voor de uitbreiding van het project "Groene School" naar het basisonderwijs ;

220 miljoen frank voor afval en bodemsanering (uitbouw van een Vlaams steunpunt rond afval- en emissiepreventie, bijkomende kringloopcentra, uitbouw van een systeem van actief bodembeheer, versnelling van ambtshalve bodemonderzoeken, bijkomende kosten voor verwerking van dierlijk afval) ;

60 miljoen frank voor het opzetten van een depositiemeetnet rond verzuring, de uitbouw van een waterbodemeetnet en een pesticidenmeetnet, een meetnet voor schadelijke stoffen in de lucht, en het installeren van een infoloket in het kader van meer klantvriendelijkheid ;

40 miljoen frank voor de aanwerving van bijkomend personeel voor de verdere uitvoering van het mestdecreet en voor wetenschappelijk onderzoek in het kader van de Nitraatrichtlijn ;

40 miljoen frank voor de deelname van het Vlaamse Gewest aan Europese werkgroepen.

De toename van het vastleggingskrediet op de departementale begroting wordt verklaard door :

- de aanwerving van bijkomend personeel voor de verdere uitvoering van het decreet betreffende het natuurbehoud ;
- het inschrijven van extra kredieten voor biometrische ondersteuning en de uitbouw van een bosbodemeetnet bij het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer ;
- de toekenning van terugvorderbare voorschotten aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) voor de aankoop van landeigendommen in het kader van de ruilverkavelingsprojecten. Het gaat om 85 miljoen frank voor de aankoop van gronden die daarna terug worden verdeeld.

Dotatie Minafonds

Het Minafonds is een zeer belangrijk beleidsinstrument voor het leefmilieubeleid. Het fonds wordt in hoofdzaak gespijsd enerzijds door de inkomsten uit heffingen, anderzijds door de dotatie uit de algemene begroting. Het is vooral bij de bespreking van de dotatie dat de problematiek van de financiering van het leefmilieubeleid duidelijk tot uiting komt, een onderwerp dat reeds meermaals in de vorige legislatuur aan de orde kwam.

Naast de kredieten voor de beleidsuitbreidingen en nieuwe initiatieven moest immers rekening worden gehouden met :

- de daling van de opbrengsten van de vaste afvalstoffenheffing van 3.386,0 miljoen in 1999 frank tot 3.000,0 miljoen frank in 2000. De daling wordt verklaard door de impact van preventie en recyclage, waardoor de hoeveelheid afval afneemt, en door de uitvoer van afvalstoffen naar Duitse verbrandingsovens, wegens een gebrek aan verbrandingscapaciteit in Vlaanderen ;
- de daling van de ontvangsten uit heffingen op afvalwater van 9.435,0 miljoen frank in 1999 tot 8.909,0 miljoen frank in 2000. Hiervoor zijn er drie verklaringen : een daling van het drinkwaterverbruik van ongeveer 3 percent bij de kleinverbruikers, de reductie van het aantal vervuilingseenheden met 7 percent ten aanzien van 1999 (minopbrengst bij inkohieren van de grootverbruikers), het grotendeels wegwerken van de achterstand van de gerechtelijke invorderingen in 2000 (minopbrengst).

Deze minderinkomsten uit de heffingen werden opgevangen door een verhoging van de dotatie vanuit de algemene middelen met 912 miljoen frank. Belangrijk is te noteren dat deze dalende trend zich dit jaar in versterkte mate doorzet.

	Ontvangsten milieuheffingen afvalstoffen		Ontvangsten heffingen oppervlaktewateren	
1997	4.123 miljoen fr	100	8.976 miljoen fr	100
1998	3.486 miljoen fr	84,6	9.708 miljoen fr	108
1999	3.386 miljoen fr	82,1	9.435 miljoen fr	105
2000	3.000 miljoen fr	72,8	8.909 miljoen fr	99

	Totale inkomsten heffingen afval en water		Totale dotatie	
		%		%
1997	13.699	100	5.852,2	100
1998	13.194	96	6.605,7	112,9
1999	12.821	94	7.361,0	125,8
2000	11.909	87	10.893,2	186,1

De totale dotatie aan het Minafonds stijgt van 7.361,0 miljoen frank in 1999 tot 10.893,2 miljoen frank in 2000 (plus 3.500 miljoen frank).

	Dotatie	+	Vastleggingsmachtiging	+
1997	5.852,2		20.596,5	
1998	6.605,7	+ 350	21.344,2	+ 750
1999	7.361,0	+ 760	22.037,9	+700
2000	10.893,2	+ 3.500	24.019,7	+ 2.060

Deze stijging kan worden verklaard door volgende cijfers :

- 912 miljoen frank minderontvangsten uit heffingen ;
- 1 miljard frank meeruitgaven voor investeringen door Aquafin ;
- 1 miljard frank extra voor beleidsuitbreidingen en nieuwe initiatieven ;
- 112 miljoen frank bijkomende ordonnanceskredieten voor (gedeeltelijke) uitbetaling in 2000 van tussenkomst voor de sanering en ecologisch verantwoorde herinrichting van de “Hooge Maey” (beslissing Vlaamse regering 1990) ;
- 260 miljoen frank extra betalingskredieten in kader van MAP-vergoedingen ;
- 200 miljoen frank ingevolge de toepassing van de verhogingscoëfficiënten voor loon- en werkkingskosten.

Het is in ieder geval duidelijk dat de financiering van het milieubeleid in de komende jaren het voorwerp van discussie zal uitmaken. Wanneer men de uitdagingen die nog op een antwoord wachten, zoals bijvoorbeeld bodemsanering en waterzuivering, effectief wil aanpakken, dan zal dit zware financiële inspanningen vergen. De discussie moet worden gevoerd waar men deze extra middelen zal halen : uit de algemene begroting of via wijziging van het heffingensysteem.

I.3. Afval en bodem

Algemeen

In het afvalstoffenbeleid is het voorkomen van afval de absolute prioriteit. Bij de verwerking van afval wordt het principe van de ladder van Lansink toegepast : preventie, hergebruik, recyclage, composteren/vergisten, verbranden met energierecuperatie, verbranden en storten. Bij de verwerking wordt rekening gehouden met de daarin gehanteerde verwerkingshiërarchie.

In dit kader zijn voor de minister volgende beleidsacties prioritair :

- preventie of voorkoming van afval wordt effectief aangepakt door acties bij de bevolking zelf, daartoe worden een aantal nieuwe initiatieven genomen ;
- het afval dat na alle preventie-acties toch nog ontstaat wordt zoveel als mogelijk hergebruikt (ondersteuning kringloopactiviteiten). Wat niet kan worden hergebruikt, moet worden gerecycled. Ook deze stap kan, na acties inzake preventie en hergebruik, nog worden geïntensifieerd ;
- voor het afval dat na de vorige stappen toch nog moet worden verwijderd zal onderzocht worden of er op termijn nieuwe bewerkingsinstallaties kunnen worden gerealiseerd. Intussen moet dit afval zo veel mogelijk worden verbrand in optimale omstandigheden en met terugwinning van energie. Storten kan pas de allerlaatste uitweg zijn.

Voor het beleidsveld bodemsanering gaat prioritaire aandacht naar preventie of het voorkomen van nieuwe gevallen van bodem- en grondwaterverontreiniging en naar sanering van nieuwe ernstige bodemverontreiniging en historische bodemveront-

reiniging zodat de gevolgen voor mens en milieu tot een minimum worden beperkt.

Afval

Naast de afvalpreventie zal het hergebruik van recupereerbare toestellen en materialen worden gestimuleerd, onder meer via extra impulsen aan kringloopcentra. Daarvoor wordt ook in bijkomende middelen voorzien. Tevens moet bijkomend onderzoek uitgevoerd worden omtrent herstellarbeid in het kader van kringloopcentra (5,85 miljoen frank).

Afvalpreventie is echter in hoofdzaak een kwestie van ingesteldheid, van aandacht voor deze problematiek, dit vereist volgens de minister een mentaliteitswijziging. Het preventie- en recuperatiebeleid moet daarom zeker worden onderbouwd met een sensibiliserings-instrument aangezien de medewerking van de bevolking en van de bedrijfswereld essentieel is voor het welslagen van het afvalbeleid. Om dit te verwezenlijken zullen milieu-educatie en milieuinformatie worden ingezet. In dit kader passen de informatiecampagnes en sensibiliserende publicaties, bijvoorbeeld inzake afvalpreventie en zwerfvuil.

Het globale informatiebeleid zal trouwens worden herbekeken in functie van het stimuleren van de preventie, waarbij ook de herkenbaarheid en de coherentie van deze campagnes op niveau van het Vlaamse Gewest zal worden benadrukt.

Centraal in het afvalpreventiebeleid staat de oprichting van het Vlaams Steunpunt Preventie.

Het is de bedoeling dat dit centrum iedereen die werkt rond het thema preventie bijstaat en ondersteunt met informatie, kennis, documentatie en de uitwisseling van ervaringen.

Het steunpunt is ook bedoeld als katalysator voor initiatieven, onderzoeken en samenwerkingsverbanden op het terrein en moet een signaalfunctie vervullen naar de diverse overheden (5,75 miljoen frank extra).

In samenwerking met het WTCB (wetenschappelijk en technisch centrum voor de bouwnijverheid, het Europees Centrum voor Restauratietechnieken, de Syndicale Kamer voor het Bouwbedrijf, Nacebo (federatie bouwsector), ODE (organisatie voor duurzame energie Vlaanderen), de VMW, de IWM en het streekplatform Midden-Limburg zal een project opgezet worden om visievorming, informatieverspreiding en demonstratie-projecten te

ontwikkelen rond duurzaamheid in de bouw via onder meer recyclage van sloopafval, waterzuivering, schone energie, landschapsgeïntegreerd bouwen, enzovoort.

Preventie op vlak van GFT- en groenafval wordt vooral bereikt door toename van de thuiscompostering. Ook met andere fracties zoals papier en karton, glas, metalen, kunststoffen en KGA moet duurzaam worden omgesprongen. Via preventie dient een rem te worden gezet op het afvalaanbod, zodat het aanbod van deze stromen niet langer toeneemt, maar juist vermindert. De preventie op vlak van KGA stimuleert de vermindering van het gebruik van gevaarlijke producten.

Er is ook een preventieplan voor luiers in voorbereiding. Dit plan zou in werking treden in 2001 waarbij het gebruik van lichtere materialen en een toename van het gebruik van katoenen luiers ten koste van wegwerpluiers wordt voorzien. Verder zal ook het hergebruik van textiel en wit- en bruingoed worden bevorderd, vooral via kringloopwinkels.

Tevens worden de onderhandelingen over de milieubeleidsovereenkomst wit- en bruingoed verder gezet, in overleg met de andere gewesten en met de bedoeling de huidige bestaande terugnameplicht beter te operationaliseren.

Het huidige beleid inzake kunststofverpakkingen zal worden geëvalueerd.

Ook de KMO's moeten in staat zijn tot dezelfde preventie- en recuperatie-inspanningen als de huishoudens. Het uitvoeringsplan inzake afval van kleine ondernemingen is hier de eerste aanzet toe.

Bij de eindverwerking van afval wordt het principe van de ladder van Lansink toegepast : het afval dat na preventie en recyclage overblijft zal de komende jaren moeten worden verbrand met energierecuperatie.

Verbrandingsinstallaties die niet aan de wettelijke normen kunnen voldoen, zullen worden gesloten. De nuttige toepassing van de reststoffen van verbranding wordt nagestreefd.

Parallel daarmee wordt gewerkt aan het realiseren van alternatieve afvalbehandelingstechnieken, de eerste projecten zijn trouwens in voorbereiding.

Verder is ook het uitvoeringsplan Organisch Afval in een eindfase en dit zal binnenkort voorgelegd worden aan de Vlaamse regering.

Ook het PCB-verwijderingsplan, dat reeds uitgebreid werd besproken in de ad hoc commissie dioxines, is ondertussen bijgewerkt. De minister zal het aan de commissie bezorgen.

Tenslotte worden momenteel onderhandelingen gevoerd onder meer met de petroleumfederatie voor het sluiten van een milieubeleidsovereenkomst afvalolie, het is de bedoeling dat dit rond is voor het einde van dit jaar.

Bodem

Er wordt verder uitvoering gegeven aan de geplande saneringsoperaties. De minister herinnert aan de planning die in dit verband werd opgesteld en waarin als einddoel werd vooropgesteld dat alle historische bodemverontreinigingen die een ernstige bedreiging vormen, moeten worden gesaneerd binnen een periode van 40 jaar.

Het is de bedoeling om deze planning versneld te realiseren. In het regeerakkoord van juli 1999 werd daarom voorzien in :

- de oprichting van bodemsaneringsfondsen teneinde de saneringen te kunnen financieren ;
- de invoering van een actief bodembeheer ;
- een versnelling van de saneringen om onder meer het aantal beschikbare (industrie)terreinen te verhogen.

De minister geeft de stand van zaken voor het komende jaar. De projecten Bocholt-Arseenfabriek, Leuven Dijlestorten en Steenokkerzeel-Haras worden verder uitgevoerd. Daarnaast zullen onder meer de projecten Brecht Terra-Cotta, Schelle-Tuinlei en Dilsen-Zinkfabriek eveneens verder worden uitgevoerd. In 2000 zijn er diverse nieuwe saneringsoperaties gepland, waaronder Asse-Asphaltco en een aantal kleinere saneringsdossiers.

Er zijn in de begroting minder kredieten voor bodemsanering opgenomen dan vorig jaar, omdat er minder projecten klaar zijn voor uitvoering. Dit vindt zijn oorzaak in de lange en ingewikkelde procedures van het bodemsaneringsdecreet en in de vele juridische betwistingen. Nieuwe initiatieven in dit verband zijn :

- een versnelling van de procedure bij ambtshalve bodemonderzoeken : dit is nodig om in woonzones de onrust weg te nemen en om verlaten industrieterreinen opnieuw te kunnen valoriseren (bijkomend 22,6 miljoen frank voor personeel) ;

- bijkomende middelen om de veiligheid op de werkplaatsen en communicatie naar onder meer lokale overheden, omwonenden en actiegroepen te verbeteren.

Voor beide initiatieven samen worden 29 extra personeelsleden aangeworven.

De minister hoopt in 2001 het budget voor bodemsanering drastisch te kunnen verhogen. Ook het in voorbereiding zijnde bodemsaneringsfonds kan bijdragen tot het versnellen van het saneringsritme.

I.4. Water

Het waterbeleid zal de komende jaren in het teken staan van de realisatie van een integrale benadering. De bestaande overlegstructuren worden extra gestimuleerd zodat ook op het terrein een integrale aanpak doordringt.

Om het integraal waterbeleid vorm te geven, zal in nauwe samenwerking met de andere betrokken departementen prioriteit worden gegeven aan de uitwerking van het reeds lang beloofde ontwerpdecreet.

Via een goed onderbouwde bekkenwerking moet de drempel naar de doelgroepen worden verlaagd.

Het bestaande rioleringsbeleid wordt fundamenteel doorgelicht. Op basis van objectieve kostenbatenanalyses worden criteria uitgewerkt voor de afbakening van gebieden die aansluiten op collectoren en grote RWZI's, en zones waarbinnen op kleinschalige en individuele basis zal worden gezuiverd. Daarnaast worden de aanvullende mogelijkheden van kleinschalige waterbeheersing en -zuiveringssystemen onderzocht en erkend (onder meer door certificering). Er wordt in de nodige stimulanzen en begeleiding voorzien om via doorgedreven proefprojecten nieuwe concepten voor waterzuivering op hun concrete haalbaarheid te toetsen en indien mogelijk te veralgemenen. Daarbij zullen de gemeenten een sleutelrol vervullen.

Bij de planning en voorbereiding van nieuwe RWZI's moet er meer aandacht gaan naar de effectiviteit van de installatie. Situaties zoals in Ninove, waar een te lage vuilvracht de werking van de zuiveringsinstallatie hindert, kunnen dan worden vermeden. De scheiding van afvalwater en hemelwater is hierbij een belangrijk aandachtspunt, alsook de toestand van het gemeentelijk rioleringsnet.

Hier ook zal een grondige samenwerking met de gemeenten van essentieel belang zijn.

Inzake bedrijfsafvalwater wordt op basis van objectieve parameters onderzocht welke bedrijven onder welke voorwaarden op de riolering kunnen blijven lozen en de zuivering van hun afvalwater aan de overheid overlaten, voor de andere geldt dan het afkoppelingsbeleid.

Er zal onderzocht worden hoe de controle op de algemene werking en de zuiveringsresultaten van Aquafin kan verbeteren. Dit sluit aan bij de vermelding in het regeerakkoord dat wordt gestreefd naar een resultaatsgericht milieubeleid waarbij het contract met Aquafin zal geëvalueerd worden via resultaatcontrole en kostenefficiëntie.

Grondwater

Een duurzaam beheer van grondwater is een prioritair aandachtspunt. Daarvoor is een verstrengd vergunningenbeleid nodig, aangevuld met extra aandacht voor de opsporing van illegale waterwinningen. Ook het instrument van de heffingen zal een belangrijke rol blijven spelen. Er wordt een stand van zaken opgemaakt over de voorziene afbouw van de sociaal-economische correctiefactoren en er komen, mede op basis van de adviezen van SERV en Mina-raad, voorstellen om het regulerend effect van de grondwaterheffing te optimaliseren.

Vrijstelling afvalwaterheffing

De toepassing van de recent ingevoerde sociale vrijstellingen voor de heffing op verontreiniging van het oppervlaktewater verloopt nog niet optimaal. In het kader van een meer klantvriendelijke aanpak, een belangrijke optie van de nieuwe Vlaamse regering, wordt vooropgesteld dat de behandeling van de aanvragen voor vrijstelling binnen een termijn van 2 in plaats van 6 maanden kan gebeuren. Daarvoor wordt in een bijkomend krediet van 13 miljoen frank voorzien. De VMM zal daarmee tijdelijke contractuelen aanwerven.

Verder zal een onderzoek naar de efficiëntie en effectiviteit van de sociale vrijstelling worden uitgevoerd, waarvoor bijkomend 5 miljoen frank wordt uitgetrokken.

Subsidiëring openbare rioleringen

Voor wat de aanleg van openbare rioleringen betreft, werd in 1999 een vastleggingskrediet voorzien van 1,715 miljard frank. Dit is voor 2000 opgetrokken tot 1.859,7 frank (post 3.13 van het Minifonds).

Door het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1999 wordt onder bepaalde voorwaarden de gewestbijdrage verhoogd tot 75 percent van de investeringsuitgaven. Op basis van de ingediende projecten voor 1999 kan het aantal dossiers dat in aanmerking komt voor een verhoogde gewestbijdrage geraamd worden op 3/4 van het totaal aantal dossiers. Derhalve wordt in een kredietverhoging voorzien.

Vlaamse Milieumaatschappij

De begroting voor de Vlaamse Milieumaatschappij is gericht op de verdere uitvoering van de decretale opdrachten van de maatschappij :

- het meten en rapporteren over de toestand van het leefmilieu door het uitbaten van meetnetten voor water en lucht en het opstellen van het Milieu- en Natuurrapport ;
- het optreden als waterkwaliteitsbeheerder door beleidsvoorbereidend werk en een aantal uitvoerende taken zoals het opstellen van investerings- en subsidiëringsprogramma's, adviesverlening voor de milieuvergunningen, het innen van de afvalwater- en grondwaterheffingen en informatie en sensibilisering.

Binnen deze activiteiten zijn in een eerste fase accentverschuivingen, in het kader van de uitvoering van het regeerakkoord en de voorbereiding van meer ingrijpende maatregelen, mogelijk zonder dat dit een belangrijke invloed heeft op de benodigde middelen.

De in het begrotingsvoorstel opgenomen kredieten zijn dan ook gebaseerd op het referentiekrediet, aangevuld met een beperkt aantal nieuwe initiatieven – voor een totaalbedrag van 59 miljoen frank – die het nieuwe beleid moeten voorbereiden, ondersteunen en uitvoeren.

Het gaat hierbij in eerste instantie om de verdere uitbouw en versterking van het Milieu- en Natuurrapport dat als basis moet dienen voor het milieu-beleidsplan. Er wordt in 11,3 miljoen frank voorzien voor de aanwerving van 6 bijkomende personeelsleden.

Er is ook de verdere en versnelde uitbouw van meetnetten die de nodige informatie moeten leveren voor een op wetenschappelijke basis gefundeerd beleid voor het vermijden van gevaarlijke stoffen in het milieu. Dit initiatief sluit aan bij de zorg van de regering om de relatie tussen milieuverontreiniging en de volksgezondheid beter te doorgronden. Bijkomende middelen worden hier uitgetrokken voor het pesticidenmeetnet (11,6 miljoen frank) en meetnetten voor kwik en andere gevaarlijke stoffen in de lucht (7,3 miljoen frank).

Daarnaast is er de verdere en versnelde uitbouw van meetnetten die de nodige wetenschappelijke informatie moeten leveren voor het beleid inzake de bescherming en het herstel van de natuurlijke omgeving. Het karteren van de kwaliteit van de onderwaterbodems komt op gang. Het is volgens de minister echter belangrijk om via systematische monitoring de evolutie te volgen en de impact van de beleidsmaatregelen in te schatten. Voor het waterbodemeetnet wordt 5,7 miljoen frank uitgetrokken. Om de impact van de overbesteding vollediger in te schatten en om de internationale afspraken beter op te volgen, is een accurate opvolging van de verzuringsdepositie noodzakelijk. Voor het depositiemeetnet verzuring wordt 6 miljoen frank uitgetrokken.

I.5. Natuur, bos en groen

Het regeerakkoord bepaalt dat op dit vlak een inhaaloperatie zal worden doorgevoerd.

Het decreet op het natuurbehoud, dat nu verder moet worden geoperationaliseerd, vormt daarbij het uitgangspunt.

Verwerving

Het aankoopbeleid biedt de beste waarborg en de meest duurzame bescherming voor de toekomst. De verwerving van bos- en natuurgebieden is de belangrijkste uitgave op het deel natuur, bos en groen van de leefmilieubegroting. In vergelijking met vorig jaar wordt het budget voor verwerving door de overheid met 448,2 miljoen frank opgetrokken, waarvan 50 miljoen frank specifiek bedoeld is voor verwerving van kustduinen.

Omdat het niet de bedoeling is dat alleen de overheid natuur en bos aankoopt, wordt ook het budget voor subsidiëring van aankoop door terreinbeheerende verenigingen opgetrokken met 118 miljoen frank tot 223 miljoen frank.

	1999	2000	
verwerving door overheid	785,7	+ 398,2	1.183,9
verwerving kustduinen	130	+ 50	180
verwerving verenigingen	105,6	+ 118	223,6
totaal	1021,3	+ 566,2	1587,5

Dit zal volgens de minister nog onvoldoende zijn om de 3.000 ha extra bos en natuurgebied, vermeld in het regeerakkoord, te verwerven, maar het is een eerste en belangrijke bijkomende inspanning.

In het komende jaar zal gewerkt worden aan een goede aankoopplanning zodat enkel gronden worden aangekocht waar het nodig en nuttig is, en dit in een afweging met andere instrumenten. Bovendien zullen op het terrein de afspraken tussen het gewest en andere aankoopactoren, zoals private verenigingen en lokale besturen, worden bestendigd, zodat er geen onderlinge concurrentie met prijsopbod ontstaat.

Bijzondere aandacht zal gaan naar de aankoop van terreinen die in aanmerking komen voor bebossing en naar de aanleg en uitbreiding van bossen in verstedelijkte gebieden, de zogenaamde stadsbossen.

Beheer

De toenemende oppervlakte eigen domeinen heeft ook meeruitgaven voor het beheer tot gevolg. Het budget voor het beheer van eigen patrimonium (post 2.6 van de Minafondsbegroting) wordt dan ook met 54,5 miljoen frank opgetrokken tot 396,4 miljoen frank.

Het gebiedsgericht natuurbeleid is de sleutel tot het welslagen van het bos- en natuurbeleid. Er zal dan ook prioritair werk gemaakt worden van de invulling en afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk en het Integrale Verwevings- en Ondersteuningsnetwerk, alsook van de natuurlijke structuur in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Bij de realisatie van de invulling van de verschillende gebiedscategorieën wordt het toepassen van de meest geschikte instrumentenmix een belangrijk aandachtspunt.

Voor de sector natuur is in 2000 een accentverschuiving te merken naar acties voor het behoud van vallei-ecosystemen die zeer belangrijk zijn in het kader van het integraal waterbeheer.

De kust blijft één van de belangrijkste natuurzones van Vlaanderen en de mogelijkheden voor na-

tuurontwikkeling zijn er zeer groot. De actueel op de gewestplannen als natuurgebied bestemde zones omvatten 220 ha urbaan gebied en 400 ha biologisch minder waardevolle zones. Planologische bescherming van gebieden is dus een essentiële, maar voor natuurbehoud niet toereikende maatregel. Ruim 75 percent van de Vlaamse duinen kennen geen beheer in functie van natuurbehoud, met gestage achteruitgang van natuurwaarden voor gevolg. Hier ook zal vooral een verwervingsbeleid voor een adequate oplossing zorgen.

Het bosbeleid moet volgens de minister gericht zijn op herstel en behoud van stabiele boscossystemen en de ontwikkeling van maximale natuurwaarden in bossen. Hiertoe worden diverse projecten opgestart en gerichte subsidies verleend.

Naast het beleid tot vrijwaring van de open ruimte hecht deze regering ook veel belang aan het leefbaar maken van onze steden. Zorgen voor een kwaliteitsvolle stad is zorgen voor kwaliteitsvol groen. Een aangepast groenbeheer moet steunen op dezelfde twee pijlers als het gebiedsgericht natuurbeleid : afbakening en invulling.

Een duurzaam bos-, groen- en natuurbeheer impliceert een planmatige aanpak. De Vlaamse overheid moet ter zake een voorbeeldfunctie vervullen. De implementatie van de nieuwe beheersinzichten, moet dan ook zo snel mogelijk vertaald worden in beheersplannen op het terrein.

Conceptuele onderbouwing van het beleid

De onderzoeksinstituten (Instituut voor Natuurbehoud en Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer) hebben als opdracht beleidsonderbouwende wetenschappelijke studies te verrichten. Voor deze instituten is een belangrijke taak weggelegd in de lopende afbakeningsprocessen.

Daarnaast wordt aan de conceptuele onderbouwing van het toekomstig natuurbeleid veel aandacht besteed binnen het Mina-plan. Zo wordt gewerkt aan natuurdoeltypen, ecosysteemvisies en monitoringsystemen.

Het doelgroepenbeleid

Om de natuur- en boscigendommen van de private eigenaars en van de (lokale) openbare besturen nog beter hun maatschappelijke functie te helpen vervullen werd in de begroting in 28,7 miljoen

frank voorzien (programma 61.3) voor stimulerende initiatieven ter zake.

Vlaamse Landmaatschappij

Op grond van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (natuurdecreet) kreeg de VLM belangrijke nieuwe opdrachten toegewezen. Het gaat om de uitvoering van het decreet wat de natuurinrichting, het recht van voorkoop en de natuurbeheersovereenkomsten betreft.

De activiteit natuurinrichting is sinds 1998 gestart bij de VLM en afdeling Natuur van Aminal. In 1999 werden 7 projecten ingesteld (ministeriële besluiten van 29 juni 1999) en worden er in het najaar nog 2 voor instelling voorgelegd. Inmiddels worden 8 andere projecten voorbereid voor 2000. Er wordt dus gestreefd naar het starten van 8 projecten per jaar.

Wat het recht van voorkoop en de natuurbeheersovereenkomsten betreft, verwijst de minister naar een eerdere discussie in de commissie naar aanleiding van een interpellatie van de heer André Denys (*Hand. VI. Parl. 1999-2000, nr. C11*).

Vanaf 2000 kunnen beheersovereenkomsten worden gesloten voor volgende beheersdoelstellingen : weidevogelbeheer, pereceelsrandenbeheer, herstel, ontwikkeling en onderhoud van kleine landschapselementen. De minister heeft de intentie om het instrument beheersovereenkomst verder uit te breiden, ook in het kader van de plattelandsverordening.

In de begroting 2000 werd voor het afsluiten van beheersovereenkomsten een eerste schijf van 9,8 miljoen frank ingeschreven. Vermits deze beheersovereenkomsten worden afgesloten op vrijwillige basis zal het aantal geleidelijk aan toenemen. Er wordt verwacht dat dit op termijn een jaarlijks budget van 45 miljoen frank vereist.

Om het natuurdecreet uit te voeren werden in een startscenario in 1998 en 1999 26 personeelsleden geworven door de VLM. Voor de realisatie in 2000 is een uitbreiding van het personeelsbestand voorzien met nog eens 26 personeelsleden.

I.6. Mestbeleid

Op 11 mei 1999 heeft de Vlaamse regering het decreet tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen bekrachtigd. Het nieuwe decreet is nog niet in werking gesteld, overeenkomstig de beslissing van het parlement. Doch, omwille van de duidelijkheid die dringend aan de sector moet worden geboden, is het volgens de minister meer dan wenselijk zo spoedig mogelijk een werkbaar en duidelijk controleerbaar mestbeleid in uitvoering te stellen.

Het is in ieder geval de bedoeling van de Vlaamse regering om de doelstellingen opgelegd door de nitraatrichtlijn zo vlug mogelijk te halen. Dit gebeurt best door middel van een decreet geflankeerd door een stimulerend beleid, teneinde het proces van een milieuverantwoord mestbeleid te doen versnellen.

De minister stelt dat het mestbeleid zich momenteel in een impasse bevindt : MAP 1 blijft geldig maar een aantal bepalingen (onder meer inzake mestverwerking en inkrimping van vergunningen) kunnen niet worden uitgevoerd in afwachting van het nieuwe decreet. MAP 1 wordt in ieder geval door de Europese Unie als ruim onvoldoende beschouwd.

Het belangrijke wetenschappelijk onderzoek omtrent de bepaling van de residu-norm voor nitraten in de verschillende bodemtypes wordt gestart.

De minister laat nog opmerken dat er een technische aanpassing werd doorgevoerd in de Mina-fondsbegroting. Oorspronkelijk werden de vergoedingen uitbetaald in het kader van het mestdecreet samengevoegd met de uitgaven voor het milieubeleidsplan (post 2.19).

Voor 1999 was daarvoor in 1.531,0 miljoen frank voorzien. Op vraag van het Rekenhof wordt deze post nu opgesplitst over diverse begrotingsposten :

post 2.19 : 674 miljoen frank voor allerhande uitgaven in het kader van het MAP (vergoedingen) ;

post 2.28 : 362 miljoen frank voor overeenkomsten in het kader van het milieubeleidsplan ;

post 2.29 : 177 miljoen frank voor subsidies in het kader van het milieubeleidsplan ;

post 3.21 : 323 miljoen frank voor investeringen in het kader van het milieubeleidsplan.

I.7. Landbeheer

Het programma 61.4 Landbeheer bevat de kredieten voor de verbetering, de instandhouding en het beheer van de infrastructuur van de landelijke gebieden. De afdeling Land werkt daartoe onder meer samen met de Vlaamse Landmaatschappij.

Vier landinrichtingsprojecten zijn momenteel in uitvoering voor een totale oppervlakte van 102.570 ha. Daarnaast zijn er 15 ruilverkavelingen in uitvoering. Eind 1999 zullen 132 ruilverkavelingsprojecten afgewerkt zijn voor een totale oppervlakte van 162.680 ha. Er zijn 20 ruilverkavelingen in voorbereiding voor een totale oppervlakte van 47.700 ha.

Er is sprake van een ruilverkaveling-nieuwe-stijl, die is uitgegroeid tot een instrument voor de multifunctionele inrichting van het agrarisch gebied. Momenteel wordt ook de implementatie van de “zorgplicht”, zoals bepaald in het natuurdecreet, uitgewerkt. De minister zal de problematiek inzake ruilverkaveling en landinrichting van dichtbij volgen.

De afdeling Land biedt ook ondersteuning in het kader van het open-ruimte-beleid. In 2000 zal ze de ontwerpversie van de afbakening van het agrarisch gebied in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) verder onderbouwen en verfijnen. De minister stelt in dit verband dat een grondig debat over het open-ruimte-beleid in Vlaanderen wenselijk is. De garanties voor natuur en landbouw in het RSV moeten daarbij de nodige aandacht krijgen.

I.8. Doelgroepenbeleid

In het regeerakkoord wordt bijzondere aandacht besteed aan het doelgroepenbeleid. In eerste instantie zal gewerkt worden aan de structurele uitwerking en vormgeving – inclusief de uitbouw van een degelijke organisatiestructuur – van het doelgroepenbeleid binnen het milieubeleid. In het kader van de actie 122 van het Mina-plan 2 zal een meer optimale organisatiestructuur voor het doelgroepenbeleid worden uitgewerkt, teneinde een meer effectief optreden van de overheid te kunnen garanderen.

In dit kader is ook de milieu- en natuureducatie (MNE) zeer belangrijk en zal gepoogd worden om de bestaande bezoekerscentra te optimaliseren. Ook voor educatie naar de scholen toe worden

extra middelen uitgetrokken. Het Groene Schoolproject wordt uitgebreid naar het lager onderwijs.

I.9. Milieuconvenant

De minister verwijst in dit verband naar haar antwoord op een vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs (*Hand. VI. Parl. 1999-2000, nr. C11*). Het gemeentelijk en provinciaal milieuconvenant 1997-1999 zal met twee jaar verlengd worden tot eind 2001. Dit is ook een uitdrukkelijke vraag van de gemeenten en provincies.

Dit convenant is een overgangsconvenant. Op de begroting bleef dan ook het bestaande krediet (600 miljoen en 50 miljoen frank) ongewijzigd. Bij het uitwerken van de nieuwe convenanten, de zogenaamde derde generatie, zal onderzocht worden of deze middelen niet moeten verhoogd worden.

De wijzigingen in de overgangsconvenant blijven beperkt tot een aantal inhoudelijk bijstellingen in de richting van brongerichte aanpak en duurzame ontwikkeling. Nieuw is dat bij de verlenging de zogenaamde optie 7 (een lokaal duurzaam beleid) een extra inhoudelijke en financiële injectie zal krijgen. Gemeenten vanaf een bepaalde grootte worden bij ondertekening van deze optie gestimuleerd om één of meerdere 'duurzaamheidsambtenaren' aan te werven, die voornamelijk zullen bezig zijn met sensibilisatie en doelgroepgericht werken. Kleinere gemeenten kunnen deeltijds personeel inzetten, of zich richten op intergemeentelijke ondersteuning. Ook de provincies krijgen extra middelen om gemeenten te ondersteunen bij de opmaak van actieplannen duurzaam beleid (rationeel watergebruik, pesticidenreductie, duurzame grondstoffen, afvalpreventie en zuinig energiegebruik). Zoals afgesproken in het pact met gemeenten en provincies, worden ook enkele procedurele vereenvoudigingen doorgevoerd.

I.10. Europa en Milieu

Het Vlaamse regeerakkoord hecht veel belang aan de internationale betrekkingen en de samenwerking met andere landen. Dit veronderstelt dat ook aan de administraties voldoende middelen ter beschikking worden gesteld om deze taak ten volle te kunnen waarmaken.

Een bijkomend budget van 40 miljoen frank wordt uitgetrokken om onder meer een verdere partici-

patie in lopende projecten in Centraal- en Oost-Europese landen te garanderen, vooral onder de vorm van cofinanciering van projecten. De Vlaamse knowhow en expertise op het vlak van milieu kan eveneens een nuttige inbreng betekenen in de internationale samenwerking met deze landen.

De afdeling Europa en Milieu participeert zelf of ondersteunt de participatie aan diverse multilaterale "environmental regimes" in de schoot van de internationale organisaties of hun secretariaten waarvan België partner of partij is. Tevens wordt gestart met de voorbereidingen van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie voor wat de leefmilieuaspecten betreft.

I.11. Milieubeleidsplan

In 2000 worden de uitgaven in het kader van het milieubeleidsplan dus niet langer samengevoegd met de kredieten voor het mestactieplan maar op diverse aparte posten ondergebracht (cfr. supra). Voor het jaar 2000 wordt het krediet op post 2.28 verhoogd voor volgende nieuwe initiatieven :

- een urgentieprogramma ozon in de troposfeer zal worden uitgevoerd. Daarmee wordt gevolg gegeven aan de resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de dringende behoefte aan een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van de overmaat aan ozon in de troposfeer. Er wordt een krediet uitgetrokken voor de oprichting van een permanente projectorganisatie voor het uitwerken en implementeren van VOS-emissiereductieprogramma's (55 miljoen frank) ;
- het uitbouwen van een organisatiestructuur voor het doelgroepenbeleid. Een noodzakelijke stap daarbij is de aanduiding van doelgroepcoördinatoren en de uitbouw van hun werking. De afstemming tussen de administratie en de openbare instellingen in de benadering van de doelgroepen is van groot belang om ook hier het unieke loket te verzekeren in de praktijk (35 miljoen frank) ;
- de uitbouw van een permanente structuur voor milieubeleidsplanning. Deze structuur zal zich bezig houden met de voorbereiding, ondersteuning en uitvoering van het planningsproces en met planopbouw en -bewaking (30 miljoen frank).

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Prioriteiten in het milieubeleid en financiering

Prioriteiten in de begroting

De heer Joachim Coens stelt dat zijn fractie een aantal klemtonen en prioriteiten wil leggen in het milieubeleid. Daarnaast is het ook de taak van het parlement om de voorliggende begroting te toetsen aan de prioriteiten in het regeerakkoord. Door de nieuwe regering werden beloftes gedaan en er werd een trendbreuk aangekondigd. Het is uiteraard moeilijk daarover te oordelen op basis van deze eerste begroting, die werd ingediend vooraleer concrete beleidsnota's aan het parlement werden overgemaakt. Toch meent het lid te kunnen stellen dat het een erg voorzichtige begroting is geworden met weinig ruimte voor het realiseren van de nieuwe beleidsintenties inzake leefmilieu. Overigens geldt dezelfde opmerking voor de begroting ruimtelijke ordening die later in de commissie wordt besproken. De aandacht van de regering voor de leefomgeving blijkt niet uit de begroting 2000. Het lid illustreert deze stelling met een bespreking van de kredieten voor bodemsanering en afvalpreventie en voor natuur, bos en groen (cfr.infra).

Minister Vera Dua laat hierbij opmerken dat er een toename van 2 miljard frank aan beleidskredieten voor leefmilieu is. De heer Coens repliceert dat ook in de vorige regeerperiode de leefmilieubegroting aanzienlijk is gestegen. Minister Dua verwijst verder naar de tabel in punt I.2. van haar toelichting. Indien 1997 als referentiejaar wordt genomen (100 percent), dan steeg de dotatie aan het Minafonds in 1998 en 1999 telkens met bijna 13 percent. In 2000 is er een forse stijging tot 186 percent. De dotatie aan het Minafonds neemt ten aanzien van 1999 toe met 3,5 miljard frank. De minister erkent dat de geraamde daling van de ontvangsten uit heffingen en de stijgende uitgaven voor Aquafin deze toename in belangrijke mate verklaren. Maar toch is er ongeveer 1 miljard frank uitgetrokken voor nieuwe beleidsinitiatieven. De Vlaamse regering zal zich moeten bezinnen over de milieubegrotingen voor de volgende jaren. Tijdens de vorige regeerperiode was reeds duidelijk dat de milieukosten aanzienlijk zouden blijven toenemen, ook zonder dat er nieuwe initiatieven worden uitgewerkt.

De voorliggende begroting is grotendeels een overgangsbegroting, waarin volgens de minister toch al nieuwe accenten aanwezig zijn. Een trendbreuk

moet overigens niet altijd in de kredieten zichtbaar zijn. Er kan ook een kentering zijn in het lopend beleid, in de dagelijkse beslissingen die in leefmilieudossiers worden genomen. De minister illustreert dit antwoord met een verwijzing naar de manier waarop in het dossier van de Isvag-verbrandingsoven met de omwonenden een dialoog werd aangegaan en naar de communicatie met de landbouwers over het mestactieplan. Door een goede dialoog met de betrokkenen kan het draagvlak voor het milieubeleid worden vergroot.

Ook de heer Bruno Tobback stelt dat er zowel in het programmadecreet als de uitgavenbegroting een grote continuïteit is. Dit heeft uiteraard te maken met het tijdstip waarop de begroting werd opgesteld en ingediend. Het lid verwacht dat de beleidsnota van de minister met de prioriteiten voor de volgende legislatuur meer duidelijkheid zal brengen.

Financiering milieubeleid

De heer Johan Malcorps verwijst naar de besprekingen in de commissie leefmilieu tijdens de vorige legislatuur over de financiering van het milieubeleid. De huidige begrotingscijfers bevestigen de trend van dalende ontvangsten uit de afval- en de afvalwaterheffingen en de stijgende dotatie aan het Minafonds. De vraag is of men berust in deze evolutie en van de veronderstelling uitgaat dat de dotatie de volgende jaren zal blijven toenemen. Het parlement, maar ook de SERV en de Mina-Raad, dringen al enkele jaren aan op een langetermijnplanning inzake de financiering van het milieubeleid. Het hoge saldo van het Minafonds laat dan weer veronderstellen dat de begrote kredieten niet kunnen worden uitgegeven. Hoe verklaart de minister dit hoge saldo? Uit de voortdurende stijging van de milieukosten blijkt overigens dat er nog heel wat moet gebeuren op het vlak van preventie.

De minister verwijst naar haar toelichting waarin ze de problematiek van de financiering van het milieubeleid heeft geschetst: de inkomsten uit heffingen dalen en de dotatie zou verder moeten stijgen. Een studie over het heffingenbeleid van de VMM zou eind dit jaar worden afgerond. Hierover zal een grondig debat worden gevoerd. Het globaal niveau van de heffingen zal constant blijven, maar het instrument heffingen zal opnieuw worden bekeken. Het regulerend effect moet volgens de minister prioritair zijn.

Minafonds

Ook de heer Paul Wille stelt vast dat tijdens de vorige regeerperiode in het Minafonds steeds weer in middelen op jaarbasis werd voorzien die niet werden uitgegeven. Begrotingstechnisch is het niet goed om middelen over te dragen zonder garantie op vastlegbaarheid in de tijd. Kan de administratie geen nota voorleggen over de chronologische opbouw en het bestedingsritme van het huidige Minafonds ? Uit het verslag van het Minafonds valt dit immers niet op te maken.

II.2. Bodemsanering

Bodemsanering

Om zijn standpunt over het uitblijven van een trendbreuk en nieuwe beleidsinitiatieven te illustreren, haalt de heer Joachim Coens het voorbeeld van de bodemsanering aan. Zijn fractie steunt de regering in haar voornemen om hiervan een prioriteit te maken. In de voorliggende begroting blijken de vastleggingskredieten voor bodemsanering en verwijdering van afvalstoffen (post 3.16 van de Minafondsbegroting) echter met 410 miljoen frank te dalen. Het lid heeft uit de toelichting van de minister begrepen dat de saneringsdossiers te traag vorderen en dat zal worden nagegaan hoe de procedure kan worden versneld. Er zou ook extra personeel worden aangeworven. De heer Coens stelt dat de impact van deze maatregelen alleszins nog niet blijkt uit de saneringskredieten voor 2000.

De heer Bruno Tobback herinnert aan de discussies tijdens de vorige regeerperiode over het niet uitputten van het budget voor bodemsanering. De problemen zijn dus al langer gekend en het wordt tijd dat er een oplossing aan wordt gegeven. Dat er onvoldoende saneringsprojecten klaar zijn voor uitvoering kan in geen geval te wijten zijn aan een tekort aan vervuilde bodems. Het lid heeft niettemin begrip voor de argumenten van de minister en stelt vast dat maatregelen werden aangekondigd. Maar toch lijkt het een verkeerd signaal dat er dit jaar minder kredieten worden uitgetrokken.

De heer Tobback dringt aan op de oprichting van het bodemsaneringsfonds. Het studiewerk hierover werd op het einde van de vorige legislatuur afgerond en het lid verwacht op korte termijn een concreet en duidelijk initiatief van de nieuwe regering. Wat zijn de concrete plannen van de minister ? Er kan volgens het lid ook worden gezocht naar een formule om vervuilde industriegronden die niet

onmiddellijk kunnen worden gesaneerd, onder bepaalde voorwaarden en eventueel voor een bepaalde termijn, opnieuw bruikbaar te maken. Voor sommige gronden kan dit zonder dat er een risico voor de volksgezondheid bestaat. Een dergelijk initiatief kan helpen vermijden dat er nodeloos nieuwe gronden worden aangesneden.

De heer Johan Malcorps sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer Tobback over de uitgaven voor bodemsanering. Volgens het Mina-plan 2 wordt er een jaarlijkse inspanning van 2,3 miljard frank van het Vlaamse Gewest verwacht. In de begroting voor 2000 is slechts 800 miljoen frank opgenomen. Ook de heer Malcorps begrijpt de moeilijkheden van de OVAM om het saneringsritme op te drijven. Rekening houdend met de noden op het terrein, moet echter zo vlug mogelijk tot een besteding van 2,3 miljard frank jaarlijks worden gekomen. Uiteraard moet ook worden nagegaan of de privé-sector zijn verplichtingen nakomt. Doelstelling moet blijven om binnen een periode van 40 jaar de meest acute problemen inzake bodemvervuiling in Vlaanderen aan te pakken.

Minister Vera Dua verwijst naar het punt I.3. Afval en bodem van haar toelichting. Ze is evenmin tevreden met de daling van de uitgaven voor bodemsanering. Het heeft echter geen zin om middelen in de begroting op te nemen wanneer vaststaat dat ze niet kunnen worden uitgegeven. De prioriteit ligt nu bij het versnellen van de procedure, waarvoor wel in bijkomende middelen en mensen wordt voorzien.

Op de oprichting van het bodemsaneringsfonds kan de minister onmogelijk nu reeds een timing kleven. Het project inzake de sanering van benzinestations, dat in gezamenlijk overleg met de drie gewesten verloopt, zit in een eindfase. Ook voor de problematiek van de stookolietanks is het de bedoeling een fonds te creëren. In de chemische sector liggen de zaken moeilijker en de minister wil daarbij niet overhaast te werk gaan. De besprekingen met de federatie verlopen wel gunstig.

II.3. Afval

Presti-projecten en Vlaams Steunpunt Preventie

De heer Joachim Coens vindt het merkwaardig dat de uitgaven voor stimulering van afvalpreventie in bedrijven (de Presti-projecten in post 31.321 van de OVAM-begroting) met bijna 80 miljoen frank

dalen in vergelijking met 1999. Het lid vraagt hierover meer uitleg.

De minister antwoordt dat het om een uitdovend programma gaat. De eerste Presti-programma's zijn uitgevoerd, Presti 4 loopt nog. De kredieten hebben trouwens steeds een overschot gekend, waarschijnlijk door de hoge drempel van de programma's. Een en ander zal worden herbekeken en opgevangen door de uitbouw van een Vlaams steunpunt rond afval- en emissiepreventie.

De heer Coens vraagt hoe dit steunpunt zich zal verhouden tot de bestaande instanties, zoals het Energie- en milieu-informatiesysteem (EMIS) van de VITO ? Wordt het onderzoek naar de beste beschikbare technologie binnen het EMIS voortgezet, of komt er een samenwerking tot stand ?

Minister Vera Dua antwoordt dat EMIS vooral een verzamelpunt is van alle informatie over de beste beschikbare technologieën (BBT). Het preventie-steunpunt moet vooral zorgen voor de verspreiding van die informatie en voor de promotie.

Op vraag van de minister verduidelijkt een ambtenaar van de OVAM de doelstellingen van het steunpunt. Daarbij wordt eerst verwezen naar het belang dat aan het principe van het geïntegreerd loket wordt gehecht (cfr. infra). De OVAM heeft bevoegdheden gekregen in het kader van het afvalstoffendecreet en moet ervoor zorgen dat de afvalpreventie op een goede manier wordt aangepakt. Door de Presti-projecten en allerlei sensibiliseringsacties heeft de OVAM een zekere knowhow opgebouwd inzake het formuleren van preventiedoelstellingen op het gebied van afval. Nu blijkt dat het beleid moet worden verruimd. Als men erin wil slagen om een echt preventiebeleid te voeren, zal men ruimer moeten kijken dan enkel afvalpreventie en ook aandacht besteden aan productdesign en productontwikkeling bijvoorbeeld.

Daarom is de beslissing genomen om een AEP op te richten : een afvalstoffen- en emissiesteunpunt. Het doel daarvan is om de intermediairs te benaderen. Alle informatie die op het terrein aanwezig is, moet worden verzameld. Op die manier wordt een netwerk gecreëerd, waaruit eenieder kan putten en dat een betere verspreiding kan geven aan alles wat met preventie te maken heeft. Dit initiatief komt ook uitvoerig in het milieujaarprogramma 2000 aan bod. Voor het AEP zal een stuurgroep worden opgericht, waarbij alle administraties worden betrokken : Aminal, VMM, OVAM, enzovoort.

De heer Johan Malcorps vraagt hoe het steunpunt de opvolging van de projecten voor KMO's kan verzekeren.

Een ambtenaar van de OVAM antwoordt dat Presti tot doel had de hoeveelheid afval te verminderen bij bedrijven. Daartoe werden subsidies gegeven. Snel bleek dat er groot raakvlak was tussen de Presti-projecten en andere instrumenten, zoals het IWT. Het is daarom van belang alles over preventie te verzamelen, alle mogelijke informatie te verstrekken en de juiste instrumenten in te zetten. In vergelijking met de omliggende landen maakt het Vlaams preventiebeleid een goede beurt. Hierover is een studie verschenen (OESO-rapport) dat ter beschikking van de commissie kan worden gesteld.

Afvalverwerking

In de toelichting heeft de minister het over alternatieve afvalbehandelingstechnieken. De heer Coens vraagt welke budgetten hiervoor worden vrijgemaakt. Wanneer zullen er concrete projecten voltooid zijn ? Zijn ter zake reeds studies verricht en wat waren de resultaten ?

Ook de heer Malcorps informeert naar de stand van zaken wat alternatieve verwerkingstechnieken betreft.

Minister Dua antwoordt dat aan de VITO een BBT-studie zal worden gevraagd over de verwerking van afval tot RDF (Refuse Derived Fuel). Intussen lopen er andere experimenten en initiatieven, ook in de privé-sector. De minister vermoedt dat er op vrij korte termijn concrete projecten ter goedkeuring zullen worden voorgelegd. De minister bezocht onlangs het Organic Soil Waste-project van de VITO, een beloftevol project dat de interesse van een aantal intercommunales heeft gewekt.

Verbrandingscapaciteit en uitvoer van afval

De heer Jef Van Looy verwijst naar een uitspraak van de minister over een daling van de opbrengsten van de afvalheffing. Er zou afval naar Duitsland gaan voor verbranding wegens gebrek aan verbrandingscapaciteit in Vlaanderen. Hoeveel capaciteit is er te kort, en hoe zal hieraan worden verholpen ?

Ook de heer Bruno Tobback toont zich verbaasd over deze uitspraak aangaande de verbrandingscapaciteit in Vlaanderen. Hieruit moeten de nodige conclusies worden getrokken. Volgens het lid be-

vatte het afvalstoffenplan een beperkte en krappe inschatting van de nodige verbrandingscapaciteit. Die wordt echter nog steeds niet gehaald. Eén van de gevolgen is dat er steeds meer Vlaams afval naar het buitenland gaat. Het lid heeft geen probleem met uitvoer naar Duitsland, waar de milieunormen ongeveer even streng zijn. Steeds meer afval wordt echter gestort in Wallonië of verdwijnt naar onbekende oorden. Er moet worden gekozen : strenge normen voor eigen verbranding en zorgen voor voldoende capaciteit, of afval verkopen en de ogen sluiten voor de realiteit. In hoeverre heeft het Vlaams gewest controle over de verwerking die elders gebeurt ?

Het lid verwijst ook naar de problematiek van de oven in Drogenbos en de eventuele samenwerking met het Brusselse Gewest. In welke mate kan de milieu-inspectie metingen doen in de oven van Neder-over-Heembeek ? De overlast van deze oven komt immers in Vlaanderen terecht.

Minister Vera Dua antwoordt dat er enkel een verkennend gesprek is geweest met de bevoegde minister van het Brusselse Gewest. De verbrandingsproblematiek is daarbij aan bod gekomen. Het is wel de bedoeling van de minister om dit dossier op de agenda te plaatsen. Daarbij moet de politieke vraag worden gesteld of afval van Vlaanderen in het Brusselse Gewest kan worden verbrand. De minister ziet in het principe zelf geen probleem. Als een overcapaciteit in Brussel niet door Vlaanderen wordt opgevuld, dan zorgt de industrie daar wel voor.

De voorwaarde is wel dat de eventuele verbranding van Vlaams afval gebeurt volgens dezelfde normen als in Vlaanderen. De afdeling milieu-inspectie van Aminal kan echter geen controles uitvoeren in een ander gewest. De bevoegde Brusselse minister heeft beloofd de Vlaamse overheid uitgebreid te informeren over de metingen die door de Brusselse milieu-inspectie zijn uitgevoerd. Er is echter nog geen enkele concrete beslissing genomen.

Volgens de heer Bruno Tobback heeft de onduidelijkheid over afvalverbranding in Vlaanderen vergaande gevolgen. Wegens het gebrek aan verbrandingscapaciteit voeren twee Vlaams-Brabantse steden onderhandelingen met een containerdienst om hun afval kwijt te raken. Deze firma is niet gebonden aan dezelfde verplichtingen als bijvoorbeeld de intercommunales. Het probleem is niet beperkt tot de Brabantse situatie. De onzekerheid over de Isvag-oven in Wilrijk kan ook aanleiding geven tot dergelijke onderhandelingen.

Minister Dua laat opmerken dat de sluiting van de Isvag-oven gekoppeld is aan de realisatie van alternatieve verwerkingscapaciteit. De heer Tobback repliceert dat de minister hiervoor een duidelijke termijn moet voorop stellen. Zo niet, komt men in een situatie terecht waarbij de intercommunales hun afval om het even waar kwijtraken, zolang het maar niet in Vlaanderen is.

De heer Malcorps meent dat zeker geen stimulans wordt gegeven om afval uit te voeren naar om het even waar. Het uitvoeringsplan huishoudelijk afval moet op korte termijn worden geactualiseerd. Daarbij moet eveneens worden nagegaan wat de nood is aan eindverwerkingscapaciteit. Het is een belangrijke verworvenheid in het regeerakkoord dat er een nieuwe vorm van afvalverwerking wordt ingevoerd naast preventie, recyclage en verbranden, met name alternatieve eindverwerking. De overheid moet in Vlaanderen, zoals in Nederland en Duitsland, gerichte stimulansen geven voor alternatieve verwerkingsinstallaties. De minister heeft volgens het lid ook terecht gewezen op het nabijheidsprincipe, waarbij afval bij voorkeur in de eigen regio wordt verwerkt.

De heer Bruno Tobback vraagt aandacht voor de ernst van de situatie. Hij denkt daarbij aan mogelijke contracten die gemeenten ertoe verbinden voor vijftien jaar hun afvalverwerking uit te besteden aan privé-ondernemingen, ondernemingen die geen enkele garantie bieden met betrekking tot hun verwerkingstechnieken. Het lid verwelkomt elke alternatieve technologie maar dringt aan op een snelle realisatie. Desnoods kan worden gedacht aan een decretale verplichting om Vlaams afval op Vlaams grondgebied te verwerken.

De heer Joachim Coens vraagt welk percentage afval in Duitse verbrandingsovens wordt verwerkt.

Een vertegenwoordiger van de OVAM laat opmerken dat in het Vlaamse Gewest de strengste Europese normen worden gehanteerd. In Nederland zijn er ook strenge normen maar bestaat er nog iets als een gedoogbeleid, wat in Vlaanderen zeker niet het geval. Bovendien behoort het Vlaams instrumentarium tot de Europese top. De uitvoer naar het buitenland is een proces dat niet tegen te houden is. De Europese grenzen staan open, en binnen enkele jaren zal niemand er nog bij stilstaan dat het Vlaams afval bijvoorbeeld in Frankrijk wordt verbrand.

De minister laat volgende bijkomende antwoorden van OVAM in het verslag opnemen : de 700.000 ton verwijderingscapaciteit die tegen 2001 gepland

is volgens het Uitvoeringsplan huishoudelijke afvalstoffen 1997-2001, is nog niet gerealiseerd (de oven in Drogenbos, de derde lijn bij Indaver in Beveren en de capaciteit van de provincies Antwerpen en Limburg). Als de huidige beschikbare verbrandingscapaciteit optimaal draait, kan er in Vlaanderen op jaarbasis 1,1 miljoen ton worden verwerkt. In 1998 werd slechts 700.000 ton huishoudelijk afval en 200.000 ton bedrijfsafval verbrand in deze huisvuilverbrandingsovens.

Wegens het gebrek aan beschikbare verbrandingscapaciteit kan er worden geopteerd om in het buitenland te verbranden, of te storten in Vlaanderen. Momenteel wordt er door Indaver maximaal 70.000 ton te verwijderen huishoudelijk afval naar Duitsland afgevoerd voor verbranding. Er werden voor 1,1 miljoen ton afwijkingen op de reeds bestaande Vlaamse stortverboden verleend voor de periode 1 juli 1998 tot 30 juni 2000. Bij de uitvoer naar het buitenland wordt volgens de OVAM streng toegezien dat de verwijdering gebeurt met respect voor de geldende wetgeving en milieunormen.

Huisvuilverbrandingsovens

Mevrouw Marleen Van den Eynde heeft vragen bij de sluiting van de verbrandingsovens die niet aan de wettelijke normen voldoen. Wat zal er gebeuren met de schulden door sluiting van de installaties en de daaruit voortvloeiende sanering? Ook het feit dat de gemeenten andere afvalverwerkingskanalen moeten aanspreken brengt kosten met zich mee. Gaan die schulden niet ten koste van de andere taken van de getroffen gemeenten? Voorziet de minister in een financiële tegemoetkoming bij vrijwillige sluiting?

De minister antwoordt dat de milieunorm moet worden gehaald. Bij problemen met een installatie treedt de milieu-inspectie op. Die stelt de intercommunale voor de keuze: ofwel sluit men de installatie ofwel worden investeringen gedaan om de norm te halen. Dat is geen eenvoudige beslissing. Enkel bij consensus over een vrijwillige stopzetting kan worden gezocht naar een financiële oplossing. Als een verbrandingsoven niet voldoet aan de criteria kan de overheid volgens de minister niet verder investeren.

Mevrouw Van den Eynde verwijst naar de IHK-oven van Aartselaar. Die oven dateert van 1976 en werd door de vorige minister van leefmilieu gesloten. Voor de aangesloten gemeenten was dat een financiële ramp. Twee jaar voor de sluiting werd nog in de oven geïnvesteerd. Ook nu nog dragen de ge-

meenten de gevolgen van de sluiting en het lid pleit voor een tegemoetkoming van de gewestelijke overheid. De gemeente Kontich bijvoorbeeld heeft dit jaar al 8 miljoen frank betaald.

Volgens minister Dua had de intercommunale de keuze: ofwel een investering doorvoeren ofwel sluiten. Wellicht werd de juiste beslissing genomen, de investeringen zouden immers te hoog zijn opgelopen gezien de ouderdom van de installatie. De Isvag daarentegen heeft beslist om in nieuwe technologie te investeren.

De heer Coens vraagt naar de stand van zaken van de BBT-studie die over de Isvag-oven werd besteld. In de pers onstond heel wat tumult over een rapport van een Nederlandse deskundige.

De minister antwoordt dat een deelrapport van één expert werd bekendgemaakt. Er werden twee deskundigen aangeduid die voor en na het opstarten van de oven een onderzoek zouden uitvoeren. Beide deskundigen vinden dat de studie pas kan worden afgerond na een volledige opstart van de oven. Het is dus wachten tot januari voor hun eindconclusie.

Kunststofverpakkingen

In de toelichting van de minister bij de begroting staat dat het huidige beleid inzake kunststofverpakkingen zal worden geëvalueerd. De heer Coens informeert naar de bedoelingen van de minister. Zal het verpakkingsdecreet worden aangepast, of zal de overeenkomst met Fost Plus worden gewijzigd? Gebeurt dit eenzijdig of in samenspraak met de andere gewesten?

De minister antwoordt dat de evaluatie van de inzameling en verwerking van kunststofverpakkingen past in de onderhandelingen met Fost Plus. De andere gewesten zijn daarbij betrokken, onder meer via de Interregionale Verpakkingscommissie. Concreet gaat het vooral over de inhoud van de blauwe zakken die worden gebruikt voor de inzameling van de PMD-fractie. Eventueel zal een bijsturing volgen.

II.4 Water

Waterbeheer

Naast de vermindering van de uitgaven voor bodemsanering en afvalpreventie, vindt de heer Jo-

achim Coens het merkwaardig, zeker in de context van de recente overstromingen, dat de kredieten voor het programma 61.5 Waterbeheer, met bijna 26 miljoen frank afnemen.

Minister Vera Dua repliceert dat er op het programma minder wordt uitgegeven omdat de bestrijding van de muskusratten nu door de overheid gebeurt. Dit betekent een besparing en zal het waterbeheersbeleid niet hypothekeren.

Waterzuivering

De heer Coens stelt vast dat de middelen die worden uitgetrokken voor waterzuivering wel toenemen, zo stijgen de uitgaven voor Aquafin met 900 miljoen frank. Voor de ondersteuning van de aanleg door de gemeenten van rioleringen wordt in 144 miljoen frank extra voorzien. Is dit, gelet op de verleden jaar goedgekeurde verhoging van het subsidiepercentage, voldoende om hetzelfde ritme in de aanleg van gemeentelijke rioleringen aan te houden ?

De heer Erik Matthijs merkt op dat vele gemeenten de door de VMM voorgestelde rioleringsprogramma's hebben goedgekeurd. Als gevolg van de prijsstijgingen binnen de bouwrijverheid, liggen de kosten vaak meer dan vijftig percent hoger dan oorspronkelijk geraamd. Ondertussen is ook de verplichting van gescheiden rioleringen ingevoerd. Velen vrezen dan ook dat de verhoging van het budget gemeenterioleringen met 144 miljoen frank onvoldoende is.

Minister Vera Dua laat opmerken dat, indien dit het geval is, de kredieten kunnen worden herbekeken bij de begrotingscontrole. Het lijkt de minister onverantwoord om dossiers opzij te leggen omdat er onvoldoende geld op deze begrotingspost beschikbaar is. Een ambtenaar van de afdeling Water verklaart dat de administratie geen reden heeft om aan te nemen dat het budget zal worden overschreden. Er werden de jongste jaren stimuli gegeven om de gemeentelijke rioleringsprojecten te versnellen. Het staat niet vast dat de stijging uit het verleden zich in 2000 zal voortzetten. Gelet op de gemeenteraadsverkiezingen, wordt eerder verwacht dat er projecten zullen worden uitgesteld. Wanneer er een tekort is, bestaat de mogelijkheid tot herschikking binnen het Minafonds.

Kleinschalige waterzuivering en de NV Aquafin

In vele gemeenten gaan volgens mevrouw Isabel Vertriest stemmen op om een goedkopere en bete-

re oplossing te zoeken voor waterzuivering. De mogelijkheden inzake kleinschalige waterzuivering en de bijsturing van de aanpak van de NV Aquafin moeten opnieuw worden bestudeerd, zoals overigens door de minister reeds werd aangekondigd.

De heer Bruno Tobback sluit zich aan bij deze opmerkingen. Hij vraagt waarom de kredieten in de VMM-begroting voor de promotie van kleinschalige waterzuivering zijn teruggeschroefd naar 3,7 miljoen frank.

Minister Vera Dua antwoordt dat voor de promotie van kleinschalige waterzuivering een beperkt bedrag wordt uitgetrokken omdat deze benadering structureel wordt opgenomen binnen de bestaande programma's. Als zou blijken dat dit onvoldoende gebeurt, zal de minister bij de begrotingscontrole proberen om extra middelen te verkrijgen voor toekomstige campagnes om kleinschalige waterzuivering te stimuleren.

De heer Johan Malcorps vraagt zich af in welke mate Aquafin effectief rekening houdt met beleids-opties zoals integraal waterbeheer, maximale afkoppeling en kleinschalige waterzuivering. Hij laat opmerken dat het Rekenhof kritiek heeft op Aquaplus, omdat in die constructie overheidsmiddelen oneigenlijk zouden worden besteed. De vorige minister heeft die kritiek steeds weerlegd, maar het Rekenhof blijft bij zijn stelling.

De minister antwoordt dat het herbekijken van de opdracht van Aquafin in een ruimer kader past en ze verwijst hierbij naar haar antwoorden op de vragen over de milieu-administraties en de VMH (cfr.infra). Het decreet over het integraal waterbeheer is in voorbereiding.

Waterkwaliteit

Wat het waterzuiveringsbeleid en integraal waterbeheer betreft, vraagt mevrouw Vertriest aandacht voor de gradaties inzake de noodzakelijke waterkwaliteit. Veel water van drinkwaterkwaliteit wordt gebruikt voor toepassingen waarvoor een lagere kwaliteit ruimschoots volstaat. Hiertoe zou een hiërarchie van zuivering en (her)gebruik van water kunnen worden opgesteld, vergelijkbaar met de ladder van Lansink in de afvalproblematiek.

Waterheffingen

De heer Jef Van Looy vraagt verduidelijking over de daling van de opbrengst van de waterheffingen.

Wat wordt bedoeld met de minopbrengst bij het incohireren van grootverbruikers.

De minister zal de gegevens over de minopbrengst bij de waterheffing bij het verslag laten voegen (zie bijlage 1 bij dit verslag).

Een ambtenaar van de afdeling Water van Aminal geeft informatie over de grondwaterheffing. De drinkwatersector heeft 478 miljoen frank aan heffingen betaald in 1998 en 462 miljoen frank in 1999. Er is dus een daling van 16 miljoen frank op één jaar tijd met hetzelfde tarief, namelijk 3 frank per kubieke meter grondwater.

VMM

Bij de begroting van de VMM wordt een bijkomend budget van 59 miljoen frank toegekend voor nieuwe initiatieven. De heer Joachim Coens vraagt welke initiatieven worden bedoeld. Gaat het om de uitbouw en versterking van het MIRA-project ?

De minister verwijst naar het deel over de VMM in haar toelichting (zie punt I.4. van dit verslag). Het gaat inderdaad onder meer om de verdere uitbouw en versterking van het Milieu- en Natuurrapport, dat als basis moet dienen voor het milieubeleidsplan. Er is ook de verdere en versnelde uitbouw van meetnetten, zoals het pesticidenmeetnet, het meetnet voor kwik en andere gevaarlijke stoffen in de lucht, het waterbodemmeetnet en tot slot een depositimeetnet verzuring.

II.5 Natuur, Bos en Groen

Uitbreidingen

De heer Joachim Coens verwijst naar de inhaaloperatie die door de regering werd aangekondigd inzake natuur, bos en groen. Er is de doelstelling om jaarlijks gemiddeld 3.000 ha extra bos- en natuurgebied te verwerven. Volgens de berekening van het lid stijgen de kredieten voor aankoop, beheer en ontwikkeling van deze gebieden met ongeveer 710 miljoen frank. Dat is nog onvoldoende om de doelstelling van het regeerakkoord te halen.

Ook de heer Bruno Tobback stelt vast dat er in de huidige begroting onvoldoende kredieten zijn om de beoogde uitbreiding van bos- en natuurgebieden te realiseren. Dit betekent voor het lid dat er volgend jaar extra kredieten moeten komen om de

achterstand in het bereiken van de doelstelling in te halen.

De minister repliceert dat het niet de bedoeling is dat de inhaaloperatie enkel door het Vlaamse Gewest wordt gefinancierd. Er zal overleg worden gepleegd met de lokale besturen (provincies en gemeenten) om samen de beoogde uitbreiding te realiseren. Deze besturen zijn vaak beter op de hoogte van de mogelijkheden op het terrein. Ook de eventuele oprichting van een bossenfonds zal worden onderzocht. De minister verwijst verder naar haar antwoord op een interpellatie van de heer André Denys (*Hand. VI. Parl. 1999-2000, nr. C11*). Er moet worden gezocht naar een instrumentenmix, waarbij naast aankoop door de overheid en natuurverenigingen, andere vormen van beheer en medebeheer mogelijk zijn.

In dat geval moet volgens de heer Coens worden nagegaan welke inspanningen de gemeenten en provincies kunnen doen en tot welk aankoopbeleid dit kan leiden.

Mevrouw Isabel Vertriest is tevreden over de aangekondigde bosuitbreidingen. Reeds in 1992 en 1993 werden daartoe plannen opgesteld en die zouden nu eindelijk aan uitvoering toe zijn. Het is mogelijk dat, zoals door de heer Coens werd opgemerkt, er nu nog onvoldoende middelen zijn om de doelstelling te halen, maar er wordt in de voorliggende begroting toch een belangrijke stap gezet. Uit onderzoek blijkt dat er bij de bevolking een breed draagvlak bestaat voor bosprojecten. De weerklink van deze projecten kan ook voor een multiplicatoreffect zorgen.

Afbakening van gebieden

Belangrijk in dit verband is volgens de heer Coens het afbakeningsproces in het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Dit valt weliswaar onder de bevoegdheid van de minister van ruimtelijke ordening, maar het wekt verbazing dat de afbakening van de natuurlijke en de agrarische structuur nog niet voor 2000 is. Voor de beoogde inhaaloperatie inzake natuur- en bosgebieden is dit problematisch.

Volgens de heer Tobback moet de minister van leefmilieu initiatieven ontwikkelen om te zorgen dat het RSV correct wordt uitgevoerd wat de natuurlijke structuur betreft.

De afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur vormt volgens minister Dua een moeilijk debat. Ze draagt beleidsverantwoordelijkheid in

twee processen die elk een verschillende timing hebben. Enerzijds wordt de afbakening van VEN en IVON door het decreet natuurbehoud opgelegd tegen 2003, anderzijds is er de dynamiek van het RSV met als vooropgestelde einddatum 2007. Bij de landbouwbevolking bestaat de vrees dat voor de groene gebieden de afbakening rond zal zijn in 2003 en dat landbouw zich tevreden moet stellen met de overgebleven gebieden in de open ruimte. Volgens de minister kan dit echter niet de bedoeling zijn.

Er wordt bij de afbakening uitgegaan van het engagement in het RSV van 750.000 hectare landbouwgrond, 38.000 hectare groene gewestplanwijziging en 10.000 hectare nieuw bos. Voor de afbakening van de open ruimte wordt met de betrokken administraties een task force gestart. De administratie Ruimtelijke Ordening wordt daar onmiddellijk in opgenomen, om zo de structuren beter op elkaar af te stemmen. De afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk moet vlug gebeuren om het decreet op het natuurbehoud te operationaliseren. De minister steunt de idee om in verschillende fasen te werken. Ze beschrijft dit als 'een trein met diverse wagons': de gebieden waarover geen discussie bestaat, worden eerst afgebakend en daarna volgt de discussie over de probleemgebieden.

De heer Patrick Lachaert vraagt hoe dit concreet zal verlopen. Zal de minister eerst de prioritaire gebieden in de ruimtelijke ordening afbakenen, zoals de natuur-, vallei- en bosgebieden? Hoe ziet de minister die eerste reeks wagons?

Volgens mevrouw Isabel Vertriest zou de afbakening van VEN en IVON de mogelijkheid bieden om vrij snel het natuurdecreet toe te passen. Er zijn volgens het lid veel natuurgebieden waarover geen discussie bestaat.

De minister sluit zich aan bij deze opmerking van mevrouw Vertriest. Er zal worden gestart met de gebieden waar geen problemen worden verwacht. Die stemmen volgens de minister overeen met de prioritaire gebieden die nu al bestaan op basis van andere regelingen en wetgevingen.

Bossenfondsen

De minister is verder voorstander van de creatie van een bossenfonds, dat niet alleen wordt gespijsd door de algemene middelen of het Minafonds, maar ook door andere actoren als gemeenten, provincies en privé-partners. De Inspectie van Financiën en het Rekenhof tonen zich echter kritisch als het over de oprichting van nieuwe fondsen gaat. Bij

een wijziging van artikel 90bis van het bosdecreet van 13 juni 1990 werd op het einde van de vorige legislatuur echter decretaal vastgelegd dat, in geval van ontbossing, met bosbehoudbijdragen andere bebossing moet worden gecreëerd. Het is uitdrukkelijk de bedoeling van het decreet om met die compensatieregeling effectief bos te creëren. De minister vindt het daarom geen goed idee die bijdragen naar de algemene middelen te laten vloeien.

De heer Bruno Tobback wil in dit verband waarschuwen voor een enge interpretatie van de compensatie waarin artikel 90bis van het bosdecreet voorziet. De mogelijkheid om louter geld te storten in een dergelijk fonds, is de allerlaagste trap in mogelijke compensaties. Voor het lid moet die compensatie bestaan in het voorzien in grond en het uitvoeren van bebossing.

Minister Vera Dua laat daarbij opmerken dat een besluit van de vorige regering dat voorzag in duidelijke compensaties is verworpen door de Raad van State. De regering heeft in een nieuw ontwerpbesluit het advies van de Raad van State gevolgd. De minister zal samen met financiële specialisten bekijken hoe de bosbehoudbijdrage kan worden gebruikt voor bebossing.

De heren Erik Mathijs en Paul Wille laten verder in de discussie opmerken dat ze gekant zijn tegen de creatie van steeds weer nieuwe fondsen. Een teveel aan fondsen komt de duidelijkheid en de helderheid van de begroting niet ten goede.

Mevrouw Isabel Vertriest kan begrip opbrengen voor de aanbeveling om te werken via de begroting in plaats van een bossenfonds. Als men echter niet vastlegt dat de financiële compensatie naar bossen gaat, zal ze gegarandeerd verloren gaan. Er moet worden onderzocht op welke manier de financiële compensatie kan worden vastgelegd.

Bosarbeiders

De heer Joachim Coens herinnert aan de uitspraak van de minister tijdens de Week van het Bos dat er tienduizend jobs zouden worden gecreëerd in de bos- en natuursector. Het lid vraagt waar dit kan worden teruggevonden in de begroting.

Minister Vera Dua antwoordt dat de administratie, waartoe ook de bosarbeiders behoren, bijkomende middelen kreeg. Er zijn ook de extra middelen voor beheer en aankoop van terreinen. Daarnaast is er de intentie om in de hele milieusector bijkomende tewerkstelling te creëren, maar het vraagt

tijd om dit beleid uit te werken. De provincies en gemeenten hebben hiervoor zeer veel interesse. De verdere uitwerking zal samen met de minister bevoegd voor werkgelegenheid gebeuren.

Land- en natuurinrichting

De heer Joachim Coens vraagt of de Vlaamse Landmaatschappij wel voldoende middelen krijgt voor het uitvoeren van haar nieuwe taken inzake natuur- en landinrichting. Beschikt deze instelling over voldoende kredieten om haar taak in de afbakening tot een goed einde te brengen ?

Minister Dua antwoordt dat de VLM reeds over een behoorlijk budget beschikt. Ze stelt voor de kredieten te behouden zoals voorgesteld in de ontwerpbegroting. Indien meer middelen noodzakelijk blijken, kan dit worden bekeken bij de aanpassing van de begroting 2000.

De heer Jef Van Looy verwijst naar een passage in de toelichting over middelen die de VLM krijgt om gronden aan te kopen binnen ruilverkavelingen (punt I.2). Er is sprake van 85 miljoen frank voor het kopen van eigendommen die daarna terug worden verdeeld. Hoe gebeurt dat verdelen ?

De minister antwoordt dat ze informatie hierover aan het verslag zal laten toevoegen (zie bijlage 2 bij dit verslag).

Gebieds- en soortgericht beleid

Het gebiedsgericht beleid is versnipperd over het hele milieu- en natuurbeleid. Uit de toelichting meent mevrouw Isabel Vertriest te kunnen opmaken dat de VLM elk gebied binnen de natuurlijke structuur wil inrichten. Natuurinrichting is echter niet in elk gebied noodzakelijk, vaak volstaat een goed beheer. Het is belangrijk te weten welke criteria worden gehanteerd om een natuurinrichtingsproject te ontwikkelen en welke kwaliteit wordt nagestreefd. Natuurinrichtingsprojecten mogen niet ten koste gaan van de diversiteit, zoals in het verleden met ruilverkavelingsprojecten is gebeurd.

Het lid laat tevens opmerken dat uit de begroting en de toelichting onvoldoende blijkt welk soortgericht beleid er wordt gevoerd. Hier is ook een taak weggelegd voor het gewestelijk niveau. Het lid vraagt ook aandacht voor minder bekende soorten zoals insecten en schimmels.

II.6 Mestactieplan

De heer Patrick Lachaert informeert naar de laatste stand van zaken van de problematiek van de vergoedingen aan landbouwers in het kader van het mestactieplan. Is er reeds een bericht van de Europese Commissie hierover ?

De heer Erik Matthijs zegt dat de laatste tijd onzekerheid is ontstaan over het mestactieplan. Heeft Europa nog bijkomende vragen gesteld over de uitvoering van de nitraatrichtlijn en over de vergoeding in kwetsbare gebieden ? Dringt de Europese Commissie aan op bijsturing ? Wat heeft de minister daarop geantwoord ? Kunnen de commissieleden beschikken over deze vragen en antwoorden ?

De heer Jef Van Looy verwijst naar de vragen van Europa bij MAP 1. Dit dossier loopt al langer en volgens het lid werden fouten gemaakt bij de verdediging ervan op Europees niveau. Hij hoopt dat de bevoegde administraties, met name de Mestbank en de ALT, nu worden betrokken bij de opvolging. Wat zijn vandaag de vragen van Europa, en welke antwoorden worden er gegeven ? Het gerucht loopt dat dit dossier nog steeds niet goed wordt verdedigd.

Toen kwam MAP 2, volgens het lid een gevoelig en moeilijk dossier. Het nieuwe decreet werd begin dit jaar door het parlement naar de Europese Commissie gestuurd om duidelijkheid te krijgen teneinde de landbouwers niet weer op het verkeerde been te zetten. Dit vooral wat de vergoedingen en de uitvoering van de nitraatrichtlijn betreft. Nu verklaart de minister dat ze het advies van Europa toch niet zal afwachten en zal pogen het MAP 2 in werking te laten treden vanaf januari 2000. Volgens het lid vereist dit een decreetswijziging. Het debat over het nieuwe mestdecreet is nog niet lang voorbij en de fractie van de minister had toen bezwaren tegen MAP 2. Is het niet nodig een grondig debat over het geheel te voeren ? Is het voorafgaand advies van de Europese Commissie niet vereist, want er zullen zeker opmerkingen komen ?

Volgens mevrouw Isabel Vertriest moet er zo vlug mogelijk vooruitgang worden geboekt in het mestdossier. Het lid wil niet blijven wachten op de Europese Commissie en pleit voor een snelle start van het strengere MAP 2. Dan kan worden nagegaan wat de verdere aanpak zal zijn. Hoe langer men wacht, hoe groter het conflict en het probleem dreigen te worden.

De heer Bruno Tobback zegt geen probleem te hebben met het in werking laten treden van het MAP 2. Op een aantal vragen moet dan wel eerst een duidelijk antwoord worden gegeven. Dit om te vermijden dat het Vlaamse gewest door Europa wordt teruggefloten wat de vergoedingen betreft. In de landbouwsector heeft men vroeger altijd geweigerd om voorwaardelijke vergoedingen te aanvaarden.

Ook aangaande de uitvoering van het huidige MAP 1 heeft de heer Tobback vragen. Op 1 januari 2000 worden de normen strenger. Er is onder meer de regeling van de verplichte afbouw bij het verlengen en het vernieuwen van vergunningen. In welke mate wordt dit vandaag toegepast? Hoe zal het in de toekomst worden toegepast?

Wat de verdediging van het eerste mestactieplan bij de Europese Commissie betreft, laat minister Dua opmerken dat het zeer moeilijk is om een slecht dossier goed te verdedigen. Europa heeft ondertussen bijkomende vragen gesteld over MAP 1, die zijn beantwoord. De minister is bereid de briefwisseling met de Europese Commissie aan de commissieleden te bezorgen. De samenwerking tussen de betrokken administraties verloopt volgens de minister wel goed. Ze is evenwel niet evident: enerzijds is er de afdeling Europa en Milieu van Aminal, die alle procedurezaken afhandelt, anderzijds de Mestbank van de VLM, die moet zorgen voor de inhoudelijke invulling van de antwoorden. Zeker in de beginfase van het kabinet is misschien een en ander misgelopen wat de coördinatie betreft. Nu wordt het dossier echter goed opgevolgd.

De minister deelt verder mee dat recent een reeks vragen van de Europese Commissie over MAP 1 zijn toegekomen die een maand bij de permanente vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie hebben gelegen. Er is aangedrongen om dit in de toekomst onmiddellijk te willen doorsturen. De recente vragen gaan over de uitvoering van de nitraatrichtlijn en hebben onder meer betrekking op de code voor goede landbouwpraktijk en op de afbakening van kwetsbare gebieden. Op dit alles zal nu worden geantwoord.

De evaluatie van MAP 2 door de Europese Commissie gaat volgens de minister weer maanden duren. De inwerkingtreding van MAP 2 is immers uitgesteld. De Vlaamse regering kan informeren naar de mening van Europa, maar omdat het nieuwe mestactieplan niet van kracht is, is een antwoord niet verplicht. Er zou kritiek zijn op een aantal belangrijke punten, en MAP 2 zou niet ver genoeg gaan. Een van die punten is de norm voor

het nitraatresidu in de bodem, die als te hoog zou worden beschouwd.

De minister zegt dat alle inspanningen worden geleverd om de vergoedingen door Europa te laten aanvaarden. Ze vindt dat de landbouwers recht hebben op deze vergoedingen en doet dus het mogelijke om de scheefgegroeide situatie recht te trekken. Er zijn dus wel duidelijk twee dossiers: MAP 1 en MAP 2. Het dilemma is dat MAP 2 in de koelkast zit omdat Europa eerst antwoord moet geven over het vergoedingensysteem van MAP 2.

De heer Jef Van Looy vindt het logisch dat de regering een ontwerp maakt, eerst advies aan de Europese Commissie vraagt en dan naar het parlement komt, waar een decreet wordt gemaakt. Nu wordt die logica omgekeerd.

Minister Vera Dua herinnert aan het ontwerp van decreet dat begin 1999 in het parlement werd besproken. Dat bevatte de clausule dat MAP 2 in werking zou treden met uitzondering van de artikelen inzake de vergoedingen. Die bepaling werd echter in de commissie gewijzigd en vervangen door een bepaling die stelt dat het hele decreet pas in werking zal treden na een akkoord van Europa over de vergoedingen. De Europese Commissie wil echter in eerste instantie dat het Vlaamse Gewest de nitraatrichtlijn uitvoert. De lidstaten worden verplicht om een goed decreet te maken en het uit te voeren. Omdat het decreet niet van kracht is, zal er ook geen fiat worden gegeven. Pas als Europa ontdekt dat het vigerende plan niet ver genoeg gaat, zal het Vlaamse Gewest in gebreke worden gesteld. De minister benadrukt dat de vergoedingen en de nitraatrichtlijn als afzonderlijke problemen moeten worden beschouwd.

Door de landbouwers wordt volgens de minister positief gereageerd op haar voornemen. Ze heeft daarbij duidelijk gesteld dat ze MAP 2 in werking wil laten treden omdat de agro-industrie hierop wacht voor het nemen van initiatieven inzake mestverwerking. Na dit politieke signaal zoekt de industrie terug contact om te praten over mestverwerking. De minister wil de landbouwers een duidelijk signaal geven en op die manier de onzekerheid wegnemen.

Op vraag van de heer Joachim Coens bevestigt de minister dat er een decreetswijziging moet komen om MAP 2 nu te laten starten.

II.7. Doelgroepen- en preventiebeleid

Preventie- en sensibiliseringscampagnes

Mevrouw Isabel Vertriest vindt het positief dat het belang van preventie wordt benadrukt. Het preventiebeleid is echter nauw verbonden met de aanpak inzake informatieverstrekking en sensibilisering. In andere landen beschikt de centrale leefmilieu-administratie vaak over een aparte afdeling die zich toelegt op alles wat verband houdt met informatieverstrekking, sensibilisering en educatie en dit voor de meest uiteenlopende onderwerpen inzake milieu en natuur. Die cel kan een strategische planning uitwerken en de meest geëigende instrumenten kiezen voor de beoogde sector of doelgroep. Het lid heeft de indruk dat de Vlaamse milieu-instanties nog al te vaak hun toevlucht nemen tot de klassieke instrumenten zoals informatiebrochures en educatieve centra. Het lid vraagt de minister en de commissieleden na te denken over de aanpak van het sensibiliseringsbeleid en de organisatie daarvan. De buitenlandse ervaringen kunnen daarbij nuttig zijn.

De minister antwoordt dat thans werk wordt gemaakt van een nieuwe strategie voor preventiecampagnes en van een homogener doelgroepenbeleid. Daarbij zal de nadruk op een meer eenvormige aanpak liggen.

Doorwerking milieubeleid naar andere sectoren

Mevrouw Vertriest vraagt ook aandacht voor de doorwerking van het milieubeleid in andere sectoren en voor de blinde vlekken hierin, bijvoorbeeld wat afstemming van milieu en ruimtelijke ordening betreft. Inzake woningbouw is het waardevol een project met de sector uit te werken over duurzaamheid in de bouw. Dit moet echter samengaan met aandacht in de ruimtelijke ordening voor de inplanting en het type van woningen en gebouwen. Een ander voorbeeld is het aanmoedigen van milieuvriendelijk en energiezuinig toerisme, een domein waarin het Vlaamse gewest een achterstand kent ten aanzien van de meeste omringende landen. Recreatie en toerisme zijn verantwoordelijk voor een hoog percentage van het autoverkeer. Er kunnen belangrijke initiatieven worden genomen en er kunnen sensibiliseringsacties en specifieke instrumenten voor deze sector worden uitgewerkt.

II.8. Milieuconvenant

De heer Joachim Coens stelt vast dat voor de periode 1997-1999 1,5 miljard frank werd toegezegd voor het milieuconvenant, maar dat er slechts 380 miljoen frank werd uitbetaald. Dit is een structureel probleem. Wat is de oorzaak en welke oplossing ziet de minister ?

Minister Vera Dua bevestigt dat de uitbetaling in het kader van de gemeentelijke milieuconvenanten traag verloopt. Dit heeft te maken met de rapportering door de gemeenten en met de globale kritiek dat de gemeenten werden bedolven onder te strikte regels. Een werkgroep onderzoekt momenteel waar kan worden vereenvoudigd. Daartegenover staat dat er wel een resultaatsverbintenis moet zijn en de vraag is welke eisen in dit verband worden gesteld.

Door het overschot op het krediet ontstaat volgens de minister de mogelijkheid om bij de verlenging van de huidige convenant de opties te verruimen, bijvoorbeeld wat de acties omtrent duurzaamheid betreft.

De heer Coens besluit hieruit dat de overbevraging van de gemeenten intussen wordt voortgezet. Het lid meent dat het evenwicht tussen de centrale en gemeentelijke milieuadministraties opnieuw moet worden bekeken.

II.9 Milieu-administratie – verhouding met de lokale besturen

Reorganisatie en taakverdeling

De heer Joachim Coens verwijst naar een eerdere bespreking in de commissie waarbij werd aangekondigd dat zou worden onderzocht wie welke taken op zich neemt in de milieusector (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 37A/2*). Dit zou kunnen leiden tot een algemene reorganisatie en herstructurering van de administraties, de openbare instellingen, fondsen en maatschappijen in de milieusector, waarbij taken kunnen worden overgeheveld of opnieuw gedefinieerd. Het parlement heeft nog geen zicht op de hervormingen. Het is wel merkwaardig dat in de ontwerpbegroting heel wat extra middelen aan de administraties en openbare instellingen worden toegekend : de OVAM, VMM, de afdeling Mestbank van de VLM, de onderzoeksinstituten krijgen bijkomende middelen. Volgens de berekeningen van het lid gaat het in totaal over meer dan 600 miljoen frank extra. In vele gevallen gaat het

daarbij om kredieten voor de aanwerving van personeel, wat een toekomstige reorganisatie niet zal vereenvoudigen. Deze verhogingen staan bovendien in contrast met de vermindering van de kredieten voor bodemsanering en afvalpreventie in bedrijven. Kan de minister dit verduidelijken ? Moet ook in dit verband niet worden nagegaan wat de verhouding en taakverdeling is met de lokale besturen ? In het kader van het convenantenbeleid kunnen hierover met de gemeenten en provincies afspraken worden gemaakt.

De minister meent dat de afstemming tussen de werking van de VOI's en de administraties niet altijd vlekkeloos verloopt. Zo lijkt het normaal dat de eigenlijke administratie, Aminoal, de beleidsvoorbereiding doet. In de praktijk nemen de VOI's, die werden gecreëerd voor beleidsuitvoering, een groot stuk van de beleidsvoorbereiding op zich. Er moeten duidelijke krijtlijnen worden getrokken. Het is de algemene doelstelling van de regering om de relatie met de Vlaamse openbare instellingen grondig te herbekijken. Voor een hervorming zal de nodige tijd worden uitgetrokken. Het is volgens de minister niet productief om overhaast te reorganiseren. In verschillende administraties werden de voorbije jaren audits uitgevoerd. De resultaten daarvan kunnen niet zomaar van tafel worden geveegd, maar kunnen dienen als basiswerk.

Mevrouw Vertriest kan zich deels aansluiten bij de opmerkingen van de heer Coens over de administraties. Ze verwijst naar haar tussenkomst over het sensibiliserings- en educatiebeleid en het gebiedsgericht beleid, dat versnipperd is over diverse administraties en instanties. Er moet worden nagegaan wie welke taken op zich neemt in het milieu- en natuurbeleid. Wat de taakverdeling tussen gewestelijke en lokale overheden betreft, moet worden opgemerkt dat niet alles op gemeentelijk niveau kan worden gerealiseerd. Bij het opstellen van gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen (GNOP) bijvoorbeeld stuit men steeds op het probleem dat de meeste natuurgebieden de gemeentegrenzen overschrijden. Een gevolg is dat vele GNOP's zich grotendeels beperken tot het onderhoud van kleine landschapselementen, wat een onvoldoende invulling is voor een natuurbeleid. Het gebiedsgericht beleid moet dus op gewestelijk niveau worden uitgewerkt.

Geïntegreerd loket

De heer Patrick Lachaert verwijst naar het voornemen van Vlaamse regering om de administratie zoveel mogelijk te vereenvoudigen en te komen tot een geïntegreerd loket. Via het decreet houdende

de ruimtelijke ordening zal daartoe een eerste aanzet worden gegeven door het beschikbaar stellen van vergunnings- en plannenregisters op gemeentelijk niveau. Ook op het vlak van het leefmilieubeleid moet volgens het lid een éénloketsysteem worden gerealiseerd, zodat via een netwerk op gemeentelijk vlak alle informatie beschikbaar is. Is er een project dat die richting uitgaat ?

De éénloketfunctie is volgens de minister zeer belangrijk. De VLM beschikt over een zeer uitgebreid GIS-systeem en realiseert zich zeer goed het belang van de loketfunctie. Uiteindelijk is het de bedoeling om dit ook voor de andere milieucompartimenten te realiseren. De minister vreest wel dat het niet praktisch haalbaar is om op milieuvlak alle verkeer tussen overheid en burger via gemeentelijke loketten te laten verlopen. Het lijkt zo goed als onmogelijk alles van het centrale niveau naar de gemeenten over te brengen. De gemeenten moeten natuurlijk wel een betere rol vervullen in het beoogde éénloketsysteem, maar het loket mag volgens de minister niet exclusief op het gemeentelijk niveau worden geplaatst. In ieder geval wordt ernaar gestreefd die éénloketfunctie beter te realiseren.

Vlaamse Milieuholding

De heer Paul Wille herinnert aan de bespreking in de commissie van het verslag van het Rekenhof over de Vlaamse Milieuholding (*Parl. St. Vl. Parl. 1999-2000, nr. 37A/2*). De verhouding tussen de politieke overheid en de holding is geregeld door een beheersovereenkomst, die eind 1997 aan actualisering toe was. Het lid stelt vast dat eind 1999 die actualisering nog niet werd doorgevoerd. Wat was de motivering van de vorige minister om dit niet te doen ? Wat denkt de huidige minister hierover ?

Volgens de heer Wille moeten er meetbare criteria voor de werking van de VMH in de beheersovereenkomst worden vastgelegd. Nu zijn die er niet, en er is evenmin een geactualiseerde overeenkomst. Een aantal andere diensten ondergaan een strenge financiële controle, maar de regeringscommissaris bij de VMH is sinds juli 1999 elders aan het werk.

Moet er geen audit worden uitgevoerd voor de periode waarin er geen controle was ?

Minister Vera Dua antwoordt dat ze niet op de hoogte is van de redenen waarom de beheersovereenkomst de voorbije jaren niet werd geactualiseerd. Het is wel de bedoeling van de minister om de overeenkomst te actualiseren. De eerste aftas-

tende gesprekken daarover hebben plaatsgehad. De structuur van de VMH zal ook grondig worden bekeken op basis van de principes van het regeerakkoord. Daarbij gaat het in de richting van een privatisering.

De minister verwijst in dit verband nog naar de opmerkingen van de heer Malcorps over Aquafin en Aquaplus. Een privatisering mag geen uitverkoop zijn. Er is discussie over welke taken naar de privé-sector kunnen gaan en welke taken behouden moeten blijven. De kerntaak van de VMH is volgens de minister innoverende initiatieven nemen in functie van de ontwikkeling van de milieu-industrie en de toepassing van milieutechnologie. Het parlement zal in deze discussie worden betrokken.

Intussen wordt een nieuwe regeringscommissaris gezocht. De vertegenwoordigers van de overheid moeten volgens de minister op een duidelijke manier rapporteren.

Volgens de heer Wille wordt ervan uitgegaan dat de partners van de VMH niet van technische maar van financiële aard moeten zijn. Dit is volgens het lid niet de goede weg. Het is belangrijk de Vlaamse Milieuholding te gebruiken als vehikel voor het uitvoeren van het Vlaams milieubeleid. Vanuit dat standpunt moet men zich afvragen welke de criteria zijn die aan mogelijke privé-partners worden opgelegd om te garanderen dat ze de doelstellingen van de Vlaamse overheid dienen.

OVAM

De heer Paul Wille informeert naar het personeelsstatuut van de OVAM, dat volgens het lid de werking van die maatschappij lange tijd heeft geparalyseerd. Naar verluidt zou de huidige regering een nieuw personeelsstatuut voor OVAM hebben goedgekeurd. Hoe heeft dit nieuwe statuut de vroegere problemen met de taakverdeling kunnen oplossen? Wordt dit dossier niet in deze parlementaire commissie besproken?

Minister Vera Dua antwoordt dat het personeelsstatuut van de OVAM werd geregulariseerd door de Vlaamse regering. In de regering werd duidelijk afgesproken dat de minister de opdracht krijgt om de hele structuur van OVAM te bekijken. De minister zal binnen een vrij korte termijn de regering een voorstel doen over een eventuele herstructurering of aantonen dat een herstructurering niet nodig is. Het parlement zal hierbij worden betrokken.

De heer Wille stelt dat er de voorbije jaren moeilijkheden waren bij OVAM ten gevolge van een delegatiebesluit. Daarom moet goed worden nagedacht alvorens opnieuw aan deze maatschappij de verantwoordelijkheid te delegeren voor het feitelijk opbouwen van haar structuur en de invulling ervan.

II.10 Milieubeleidsplan

Financiering van het milieubeleidsplan

De heer Johan Malcorps is tevreden met de opsplitsing van de vroegere post 2.19 van de begroting van het Minafonds. De vergoedingen in het kader van het mestdecreet worden nu afgezonderd van de uitgaven voor het milieubeleidsplan, zoals door het Rekenhof herhaaldelijk werd gevraagd. Volgens de berekeningen van het lid wordt nu 862 miljoen frank uitgetrokken voor het aanvullend milieubeleid in het kader van het Mina-plan 2. Vroeger werd berekend dat voor de hele planperiode (1997-2001) een inspanning van meer dan 6 miljard frank noodzakelijk was. Zijn er voldoende middelen om het plan, en in het bijzonder de bindende bepalingen ervan, uit te voeren? Komt er een stijging van de middelen aan het einde van de planperiode?

De minister verwijst naar het milieujaarprogramma 2000, dat werd opgesteld in uitvoering van het milieubeleidsplan 1997-2001 en waarin ook aandacht wordt besteed aan het financiële aspect. In het regeerakkoord staat dat het nieuwe beleidsplan – dat er in 2002 moet zijn – zal gelden voor het globale milieubeleid en dus niet alleen voor het aanvullende beleid. Dit was gevraagd door de administratie en volgens de minister was die vraag terecht. Op die manier zal het plan beter kunnen inspelen op de bestaande behoeften. Op korte termijn – eind 2000 – moeten de blauwdruk en het draaiboek van het nieuwe beleidsplan al worden vastgesteld. Ook de begrotingsimplicaties moeten daaraan worden gekoppeld.

Voor het huidige plan is in totaal 6,6 miljard frank begroot en daarvan gaat 2,8 miljard frank naar bindende acties. Er was een belangrijke cofinanciering van andere departementen en in dit verband verwijst de minister nog naar de opmerkingen van mevrouw Vertriest over het inclusief beleid. De milieu- en natuurproblematiek zou inderdaad meer moeten doordringen in het dagelijkse beleid van alle departementen.

De heer Malcorps zegt dat in de toelichting bij het milieujaarprogramma wordt aangegeven dat men een aantal nieuwe uitdagingen wil aangaan, onder meer een programma ter bestrijding van de overmaat aan ozon in de troposfeer. Tegelijkertijd spreekt men ook over het terugschroeven van een aantal ambities. Er worden aanpassingen aan acties en initiatieven doorgevoerd en wel op het vlak van inhoud en timing. Het is duidelijk dat voor een aantal acties de planperiode zal worden overschreden. Daarbij wordt toegegeven dat dit in vele gevallen te wijten is aan tijdverlies in de beginfase, tijdverlies door de vastleggingsprocedure, tekorten aan personeel, onervarenheid van personeel, enzovoort. Hiermee moet volgens het lid voor de toekomst rekening worden gehouden.

Het lid is vooral bezorgd over de extra middelen die nodig zijn voor de uitvoering van het Mina 2-plan. In 1998 was er een overdracht van maar liefst 800 miljoen frank naar het volgend jaar, en dit jaar wordt nog eens 676 miljoen frank overgedragen naar de begroting 2000. Men kan ervan uitgaan dat het volledige bedrag niet zal kunnen worden besteed binnen de planperiode. De heer Malcorps stelt voor bij de bespreking van de beleidsbrief te bekijken hoe dit kan worden bijgestuurd.

De minister bevestigt dat er wat de financiering van het milieubeleidsplan betreft, enorme overdrachten zijn. Ze vermoedt dat er een structureel probleem is. Het volstaat niet om honderden miljoenen franken vrij te maken voor acties. Er moet ook voldoende personeel aanwezig zijn en misschien moet er op dat punt een heroriëntering komen. De afspraak is dat met de administratie zal worden nagegaan hoe dit probleem kan worden opgelost. De minister laat nog opmerken dat het milieubeleidsplan in feite een jaar te laat werd gestart. Dit verklaart waarom er in de beginfase weinig werd uitgegeven.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMING

De amendementen op de algemene uitgavenbegroting – deel bevoegdheden van minister Vera Dua zijn opgenomen in *Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, 15/3* (amendementen met de nummers 20, 21, 22 en 38) en *15/4* (nrs. 59, 85, 86, 87 en 92). In de hiernavolgende artikelsgewijze bespreking wordt voor de leesbaarheid van het verslag enkel nog verwezen naar het amendementnummer.

De amendementen met de nummers 20, 21 en 22 van de Vlaamse regering strekken ertoe, in navolging van een opmerking van het Rekenhof, basisallocaties in artikel 14 te schrappen.

Deze amendementen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

Een amendement nummer 38 van de Vlaamse regering strekt ertoe een vijfde lid toe te voegen aan artikel 90. Dit vijfde lid heeft betrekking op de splitsing van kredieten in de begroting van het Minafonds.

Dit amendement wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

De amendementen met de nummers 59 en 92 van de heren Coens, Matthijs, Van Looy en Kindermans betreffen een aanpassing van de begroting van het Minafonds. De indieners stellen voor de werkingsdotatie voor de milieu-administraties te verminderen ten voordele van de kredieten voor bodemsanering en afvalpreventie. Van de stijging van de werkingsdotatie voor de milieu-administraties wordt 90 miljoen frank afgetopt ten voordele van bodemsanering en afvalpreventie. Inzake afvalpreventie moet dit toelaten de inspanningen met betrekking tot bedrijfsafval van de voorbije jaren verder te zetten. Voor bodemsanering moeten volgens de indieners dringend bijkomende initiatieven worden genomen om de opruiming van de enorme schade van bodemvervuiling in goede banen te helpen leiden. De beperkte vermindering van de werkmiddelen van de administraties kan worden gecompenseerd door de geplande vereenvoudiging van de regelgeving en door een efficiënter overleg tussen de verschillende afdelingen.

Deze amendementen worden verworpen met 8 stemmen tegen 4.

De amendementen met de nummers 85, 86 en 87 van de heren Coens, Matthijs, Van Looy en Kindermans betreffen de middelen van de Vlaamse Landmaatschappij. Volgens de indieners moet een deel van de budgetstijging van de VLM worden voorbehouden voor landinrichting. De aankoop van bijkomende natuur- en bosgebieden is geen geïsoleerd gegeven en moet ook vanuit de landinrichting worden herbekeken. Er zullen dus bijkomende kredieten nodig zijn voor de uitvoering van landinrichtingsplannen.

De minister stelt voor de kredieten te behouden zoals voorgesteld in de ontwerpbegroting. Indien meer middelen noodzakelijk blijken, kan dit worden bekeken bij de aanpassing van de begroting 2000.

Deze amendementen worden verworpen met 8 stemmen tegen 4.

Het aan de commissie toegewezen, geamendeerde deel van de uitgavenbegroting – deel bevoegdheden van minister Vera Dua¹, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

B. BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, RUIMTELIJKE ORDENING EN MEDIA

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER

I.1. Toelichting bij de begroting voor Ruimtelijke Ordening

Minister Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, vat zijn uiteenzetting aan met de stelling dat in het komende regeringsbeleid de principes en de doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, alsmede het vernieuwde decreet inzake ruimtelijke ordening, als uitgangspunten zullen dienen voor een duurzame ruimtelijke ordening. De minister houdt eraan om dit bij het begin van de begrotingsbesprekingen nog eens te herhalen.

Onderzoeken en studies

De uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zal versneld worden aangepakt. Daarvoor dienen volgens de minister prioritair de nodige materiële, personele en financiële middelen ter beschikking worden gesteld.

De minister stelt dat de stedelijke gebieden moeten worden afgebakend om het stedelijk beleid effectief in te vullen en te operationaliseren. In totaal wordt hiervoor in de begroting 54 miljoen frank uitgetrokken. In de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt de taak van afbakening van de groot- en regionaalstedelijke gebieden toegewezen aan het Vlaamse Gewest, weliswaar in samenwerking met de betrokken besturen op een lager niveau. In 1998 werd hiermee gestart en momenteel lopen vijf afbakeningprocessen; in 1999 zullen nog twee afbakeningsprocessen worden opgestart. De afbakening impliceert een arbeidsintensief proces van pragmatisch terreinwerk in combinatie met informatieverzameling en -verwerking van relevante wetenschappelijke en beleidsdocumenten. De minister zegt dat deze opdrachten ook de communicatie en het overleg met de betrokken sectoren, besturen van provinciaal en gemeentelijk niveau en andere actoren tijdens de duur van de opdracht inhouden. Omwille van de omvang van het voorbereidend werk moeten de opdrachten worden uitbesteed. In 2000 zullen de resterende afbakeningsprocessen worden opgestart. Het betreft het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel, geraamd op 14 miljoen frank, het grootstedelijk gebied Antwerpen, geraamd op 12 miljoen frank en vier regionaalstedelijke gebieden, geraamd op 7 miljoen frank.

De minister herinnert aan de passus in het regeerakkoord waarin staat dat de afbakening van bijkomend natuur- en bosgebied versneld moet worden uitgevoerd in functie van de streefdatum 2003. In 2000 zal daarom een belangrijke aanzet moeten gegeven worden met betrekking tot de afbakening van de natuurlijke en de agrarische structuur. Hiervoor wordt 12 miljoen frank uitgetrokken. De gelijktijdige en gelijkwaardige afbakening is essentieel om de structuurbepalende functies van het buitengebied te behouden en te versterken en is daarom opgenomen in de bindende bepalingen van het RSV. Voor de uitvoering ervan denkt de minister aan een samenwerking met de VLM. Voor de procesbewaking en communicatie met alle betrokken actoren zal beroep gedaan worden op gespecialiseerde deskundigen. Op basis van een methodiek en een procesverloop, dat gedurende de voorbije jaren op punt werd gesteld, kan in 2000 worden gestart met de afbakeningsprocessen van een viertal regio's.

Teneinde de bestaande ruimtelijke concentratie van economische activiteiten in de economische knooppunten en in de poorten te behouden, worden deze in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geselecteerd. In 2000 zal gestart worden met de

¹ Voor de opsplitsing zie bijlage 1 bij het verslag uitgebracht namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. *Parl. St.* VI. Parl. 1999-2000, nr. 15/8.

uitwerking van een ontwikkelingsperspectief voor het economisch netwerk van het Albertkanaal, dat van doorslaggevende betekenis is voor de economische structuur van Vlaanderen. De uitvoering ervan wordt geraamd op 10 miljoen frank.

De minister merkt op dat de selectie en categorisering van de lijninfrastructuur van Vlaams niveau in de bindende bepalingen van het RSV wordt opgenomen als een taak voor het Vlaamse Gewest. Voor nog ontbrekende schakels in de geselecteerde lijninfrastructuur op Vlaams niveau zullen in 2000 streefbeelden moeten worden opgemaakt, in samenwerking met de bevoegde administraties AWW en AWZ. In de begroting wordt ter zake een krediet van 4 miljoen frank ingeschreven.

De doorwerking van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen naar de dagelijkse praktijk van het provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid, conform het subsidiariteitsbeginsel, en naar het beleid van de betrokken sectoren vereist dat bepaalde algemene concepten uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden geoperationaliseerd. Deze algemene concepten dienen inhoudelijk verder te worden uitgewerkt en bruikbaar gemaakt voor toepassing in verschillende gevallen en op verschillende plaatsen. Deze opdrachten moeten uitbesteed worden aan gespecialiseerde onderzoekinstellingen of bureaus die multidisciplinair zijn samengesteld. De minister benadrukt dat in 2000 prioritair zal worden gewerkt aan het operationaliseren van het concept 'differentiatie van bedrijventerreinen', waarvoor in 2,5 miljoen frank wordt voorzien. Verder hebben de lagere planningsniveaus in het nieuw decreet op de ruimtelijke ordening een volwaardige taak gekregen met betrekking tot het ruimtelijk beleid van hun provincie of gemeente. AROHM beschikt niet over de nodige mankracht om de vorming voor alle betrokken actoren te verzorgen. Daarom zal de minister organisaties inschakelen die werkzaam zijn op het vlak van ruimtelijke ordening. Hiervoor wordt 3 miljoen frank uitgetrokken.

Ter ondersteuning van het ruimtelijk beleid dient de GIS-databank van de afdeling ruimtelijke planning zowel kwantitatief als kwalitatief verder ontwikkeld te worden. De huidige databank zal, na de inwerkingtreding van het decreet, moeten aangevuld worden met digitale ruimtelijke uitvoeringsplannen op Vlaams niveau.

In wat volgt gaat de minister summier in op de ondersteunende opdrachten, waarvoor in 6,5 miljoen frank voorzien wordt. Voor het digitaal bijhouden van de ruimteboekhouding moet er opvolgingssys-

teem uitgewerkt worden. Met het nieuw decreet ruimtelijke ordening zullen immers nieuwe plannen opgemaakt worden op diverse niveaus, waardoor de opvolging van de ruimteboekhouding complexer wordt. Hiervoor wordt in een bedrag van 2 miljoen frank voorzien.

Daarnaast moeten er nieuwe, voor de ruimtelijk planning relevante GIS-lagen aangemaakt worden en moeten bestaande lagen geactualiseerd worden. Zuivere dataproductie moet omwille van het arbeidsintensieve karakter volgens de minister zoveel mogelijk worden uitbesteed aan gespecialiseerde externe instellingen. Op dit ogenblik beschikken de interne instellingen in dit verband over onvoldoende competentie. Er wordt 1 miljoen frank uitgetrokken voor digitalisatieopdrachten van thematische lagen, die specifiek in functie van ruimtelijk beleid moeten worden aangemaakt.

De structuur van de GIS-databank zal verder geoptimaliseerd moeten worden, zodat ook niet gespecialiseerde gebruikers de gegevens op een vlotte wijze kunnen consulteren of updaten. Hiervoor moeten bijkomende, gebruiksvriendelijke tools ontwikkeld worden. De kostprijs hiervoor wordt geraamd op 1 miljoen frank.

De minister kondigt aan dat AROHM in het kader van de uitvoering van het nieuw decreet ruimtelijke ordening, in 2000 beroep zal doen op de juridische ondersteuning van gespecialiseerde bureaus uit de privé-sector, onder andere voor de advisering van bepaalde uitvoeringsbesluiten of van voorschriften voor ruimtelijk uitvoeringsplannen. Het budget hiervoor wordt geraamd op 1,5 miljoen frank. Ook voor een aantal zeer gespecialiseerde dossiers van de afdeling bouwinspectie moet af en toe beroep gedaan worden op externe juridische ondersteuning. Hiervoor wordt 1 miljoen frank uitgetrokken.

Uitgaven inzake consultatie, communicatie, sensibilisering en vorming met betrekking tot ruimtelijk beleid

Daarop geeft de minister een toelichting bij de uitgaven voor consultatie, communicatie, sensibilisering en vorming met betrekking tot het ruimtelijk beleid, waarvoor in een bedrag van 10 miljoen frank is voorzien. Deze uitgaven zijn essentieel om een goede werking van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen te garanderen. Ze moeten bijdragen tot het creëren van een breed maatschappelijk draagvlak inzake het ruimtelijk beleid en een goed begrip van de ruimtelijke opties, zodat ze kunnen doorwerken en vertaald worden in het beleid van

de lagere planningsniveaus en van het sectoraal beleid.

De minister meldt dat AROHM in het kader van de lopende planningsprocessen en van het vernieuwd ruimtelijk beleid de betrokken actoren en het ruime publiek wil blijven sensibiliseren en informeren over de ontwikkelingen in het ruimtelijk beleid. Zij wil dit doen in de vorm van brochures, publicaties en handleidingen. De uitgaven onder deze rubriek, in totaal 3 miljoen frank, omvatten zowel de kosten verbonden aan de publicatie en verspreiding van de brochures als de kosten voor redactioneel werk.

Ter voorbereiding van de evaluatie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, zullen een aantal initiatieven moeten genomen worden om zicht te krijgen op de doorwerking van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bij verschillende betrokken partners zoals de provincies, de gemeenten en de betrokken sectoren. Deze bevestigingen zullen worden uitbesteed aan gespecialiseerde communicatiebureaus. Er wordt hiervoor 3,5 miljoen frank uitgetrokken.

In het regeerakkoord wordt vermeld dat het handhavingsbeleid zich vooral moet richten op preventie. Hiertoe zullen de nodige voorlichtingscampagnes worden opgestart, ten belope van een budget van 3,5 miljoen frank.

Evaluatie Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en voorbereiding tweede Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

De minister trekt 20 miljoen frank uit voor de evaluatie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en voorbereiding van het tweede Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De wetenschappelijke evaluatie van het huidige RSV en de samenhang met de verwante regelgeving zal als basis dienen voor de start van de voorbereiding van het tweede RSV.

De minister herinnert eraan dat in 1999 werd gestart met het ontwikkelen van een methodiek voor de evaluatie van het RSV. Deze methodiek zal gehanteerd worden voor de uitvoering van de evaluatie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in 2000. Deze opdracht zal in 2000 voor het eerst uitbesteed worden aan een ter zake bevoegd extern bureau. De kostprijs hiervan wordt geraamd op 8 miljoen frank. Daarnaast zal men in 2000 ook moeten starten met voorbereidende studies, die de opmaak van het tweede Ruimtelijk Structuurplan

Vlaanderen moeten ondersteunen. De minister denkt hierbij onder andere aan het verzamelen van geactualiseerd cijfermateriaal, thematische deelstudies en dergelijke. De kostprijs van deze verschillende deelstudies wordt geraamd op 10 miljoen frank. Ter voorbereiding van dit proces van herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zal ook veel overleg met alle betrokken actoren plaatsvinden. Daarom zal beroep worden gedaan op gespecialiseerde communicatiedeskundigen. De kostprijs hiervoor wordt geraamd op 2 miljoen frank.

Opmaken gewestelijke en ruimtelijke uitvoeringsplannen

Voor het opmaken ruimtelijke uitvoeringsplannen is een krediet ingeschreven van 30 miljoen frank. Met de inwerkingtreding van het nieuw decreet, zal AROHM het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan hanteren als instrument voor het uitvoeren van het ruimtelijk beleid op Vlaams niveau. De minister verduidelijkt dat een ruimtelijk uitvoeringsplan verder gaat dan de huidige bestemmingsplannen, in die zin dat voorschriften kunnen opge maakt worden inzake bestemming, inrichting én beheer. Op dit vlak zal de opmaak van een RUP ook meer voorafgaand onderzoek vereisen, dat omwille van de omvang zal moeten uitbesteed worden.

De minister kondigt aan dat deze RUP in 2000 onder meer zullen worden ingezet voor het vastleggen van de resultaten van de lopende afbakeningsprocessen voor de stedelijke gebieden Aalst, Mechelen, Kortrijk, Turnhout en Gent. Voorafgaand extern onderzoek zal onder andere noodzakelijk zijn voor de inrichting en het beheer van grote regionale bedrijventerreinen, randstedelijke groengebieden, stedelijke landbouwgebieden, enzovoort. De kostprijs hiervoor wordt voor elk van de vijf lopende afbakeningsprocessen geraamd op 5 miljoen frank. Ook in het kader van de andere lopende planningsprocessen, zoals de ontwikkeling van de Linkerschelde-oever, zal in 2000 een ruimtelijk uitvoeringsplan opge maakt moeten worden. De kostprijs hiervoor wordt geraamd op 10 miljoen frank.

Subsidies aan gemeenten voor de opmaak van een structuurplan en de plannen van aanleg

Voor de opmaak van een structuurplan en plannen van aanleg wordt aan de gemeenten in 2000 een subsidiebedrag uitgekeerd. Voor subsidies voor de opmaak van ruimtelijke structuurplannen wordt

120 miljoen frank ingeschreven en voor de opmaak van gemeentelijke plannen van aanleg 140 miljoen frank (basisallocatie 43.20).

Specifieke werkingskosten

Onder de specifieke werkingskosten, zoals beschreven in basisallocatie 12.01, vernoemt de minister het drukken van gewestplannen, het onderhouden van de digitale kadasterplannen en andere gerelateerde werkingskosten. In 2000 zullen voor een zeventigtal gewestplannen, die in 1999 voorlopig zijn vastgesteld, de definitieve plannen worden gedrukt. De drukkosten worden geraamd op 500.000 frank per gewestplan. Verder zullen een vijftiental gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt tegen 300.000 frank elk. Inzake het onderhoud van digitale kadasterkaarten wordt een bedrag van 5 miljoen frank ingeschreven.

Aankoop van allerhande specifieke toestellen, apparatuur, machines en materiaal

Onder deze uitgaven, opgenomen in basisallocatie 74.02, vermeldt de minister de aankoop van boeken, documentatie en kaartmateriaal, de aankoop van gegevensbestanden, onderhoudskosten van machines. De begrotingspost hiervoor bedraagt 7 miljoen frank. Voor de aankoop van allerhande specifieke toestellen, apparatuur, machines en materiaal zijn de noodzakelijke budgettaire middelen uitgetrokken, namelijk 2,8 miljoen frank, hetzelfde bedrag als vorig jaar. Meer specifiek zullen deze middelen worden aangewend voor de aankoop van landmetersmateriaal voor de buitendiensten, voor de provinciale afdelingen van ROHM en voor het verrichten van opmetingen inzake planschade en overtredingen. De opmetingsapparatuur betreft een aantal praktische landmeterstoestellen.

Intergewestelijke en internationale grensoverschrijdende projecten en de cofinanciering van communautaire initiatieven inzake ruimtelijke ordening

De minister wijst verder op de intergewestelijke en internationale grensoverschrijdende projecten zoals de Tweede Benelux Structuurschets, het ROM-project voor de Gentse Kanaalzone en het Rijn/Schelde-deltaproject, alsmede de cofinanciering van communautaire initiatieven inzake ruimtelijke ordening, zoals bijvoorbeeld Interreg II C, waarvoor een kleine 10 miljoen frank wordt uitge-

trokken. Gemiddeld bedraagt de cofinanciering 800.000 frank per project (basisallocatie 40.20)

Subsidies aan provincies, gemeenten, OCMW's, openbare instellingen en besturen voor de uitvoering van een grond- en pandenbeleid

In functie van het decreet van 16 juni 1998 houdende het grond- en pandenbeleid, kunnen lokale besturen een subsidie ontvangen voor het actualiseren van hun inventaris van onbebouwde percelen. De minister preciseert dat het om een forfait van 100.000 frank gaat, verhoogd met 20 frank per onbebouwd perceel. In totaal wordt 40 miljoen frank ingeschreven. Er wordt 75 miljoen frank ingeschreven voor subsidies voor het verwerven van gronden en panden voor de realisatie van strategische projecten in goedgekeurde BPA's. Verder wordt de uitvoering van BPA's gestimuleerd door de subsidiëring van verkavelingsplannen (5 miljoen frank).

Sociaal grondbeleid

De minister stelt vast dat uit de evaluatie van de vastleggingen van het Sociaal grondbeleid (decreet van 16 juni 1982) blijkt dat dit initiatief slechts een beperkte belangstelling geniet. Vandaar dat er in de begroting 2000 maar 5 miljoen frank wordt voor ingeschreven.

Subsidies voor de aanleg en uitrusting van gronden voor de industrie, ambachtswezen of diensten, of andere ontvangstinfrastructuren voor investeerders, alsmede de kost voor soortgelijke werken op gronden behorende tot het erfgoed van het Vlaams Gewest

Voor de aanleg en uitrusting van gronden voor de industrie, ambachtswezen of diensten, of andere ontvangstinfrastructuren voor investeerders, alsmede de kosten voor soortgelijke werken op gronden behorende tot het erfgoed van het Vlaams Gewest (basisallocatie 51.05) wordt voor 2000 een vastleggingskrediet van 220 miljoen frank voorzien. Hiervan wordt maximaal 100 miljoen frank betaald met de toegewezen ontvangsten van het vernieuwingsfonds. Deze ontvangsten worden geïnd via de basisallocatie 36.90 van de middenbegroting en doorgestort op de basisallocatie 51.90 van de uitgavenbegroting. De minister verwacht eind 1999 de eerste inkomsten uit de heffingen op leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten. Bij de opmaak van de begroting 1999 kon niet ingeschat worden hoeveel deze inkomsten zouden

bedragen. Ze werden daarom zeer voorzichtig op 2,7 miljoen frank geraamd. Op basis van de huidige gegevens raamt de minister de inkomsten voor 1999 gevoelig hoger (ongeveer 100 miljoen frank). Deze inkomsten zullen eind 1999 doorgestort worden op basisallocatie 51.90 en zullen begin 2000 ter beschikking zijn.

Tijdelijke ondersteuning van strategische projecten in het kader van het RSV

Er wordt 10 miljoen frank ingeschreven voor de tijdelijke ondersteuning van strategische projecten in het kader van het RSV (basisallocatie 43.02). Dit zijn volgens de minister belangrijke speerpuntprojecten met een integraal karakter die een voorbeeldfunctie vervullen en een impuls kunnen geven aan de uitwerking van de beleidsopties ten aanzien van de stedelijke gebieden en de buitengebieden. De effectieve realisatie van de uitgewerkte projecten wordt gedragen door de bevoegde sectoren, zoals huisvesting en openbare werken, en door private partners.

Werkingsmiddelen VLACORO

De minister citeert uit het nieuw decreet inzake de ruimtelijke ordening, waarvan artikel 7 bepaalt dat 'de Vlaamse regering aan de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening Vlacoro een permanent secretariaat en de nodige middelen ter beschikking stelt'. De nieuwe basisallocatie 12.04 wordt gecreëerd om uitvoering te geven aan de bepaling van dit decreet. Er wordt hiervoor 3,3 miljoen frank uitgetrokken.

Toekennen van een ruimtelijke planningsprijs en lidmaatschap van regionale en interregionale verenigingen inzake ruimtelijke ordening

Ten slotte meldt de minister dat hij naar jaarlijkse gewoonte een krediet inschrijft voor het toekennen van een ruimtelijke planningsprijs en geld toekent voor het lidmaatschap van internationale verenigingen inzake ruimtelijke ordening. De ruimtelijke planningsprijs bestaat uit een hoogwaardig kunstwerk ter waarde van 200.000 frank en een publicatie met de meest waardevolle inzendingen (200.000 frank). Op deze manier wenst de minister incentives te geven aan de ruimtelijke planning.

Voor lidmaatschapsbijdragen aan regionale en internationale verenigingen voor ruimtelijke ordening wordt 300.000 frank uitgetrokken.

I.2. Toelichting bij het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening

De minister brengt in herinnering dat het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening werd aangenomen op 6 mei en bekrachtigd op 18 mei 1999. Het zou operationeel worden op 1 oktober, maar uiteindelijk werd beslist om de inwerkingtreding van het decreet uit te stellen tot 1 mei 2000. De minister benadrukt dat dit uitstel werd ingegeven uit bekommernis om het subsidiariteitsbeginsel en het beginsel van behoorlijk bestuur.

Implementatie van het nieuwe decreet

De minister verwijst voor een stand van zaken van de implementatie naar zijn antwoord op de interpellatie van de heer Coens (*Hand. VI. Parl. 1999-2000, nr. C27*). Hij vermeldt wel dat men voor de implementatie van het decreet samenwerkt met GIS-Vlaanderen, om de invulling van de vergunningenregisters tot een goed einde te brengen. De minister stelt vast dat de inscanning van de plans volledig klaar is en dat men is begonnen met het toekennen van ruimtelijke coördinaten aan elk perceel.

Er wordt ook onverwijld doorgewerkt aan de uitvoeringsbesluiten en richtnota's. Als voornaamste uitvoeringsbesluiten noemt de minister het vaststellen van de voorwaarden waaraan personen moeten voldoen om als ambtenaar ruimtelijke ordening te kunnen worden aangesteld, de regeling inzake vooroverleg voor uitvoeringsplannen, de bijzondere procedureregels voor bepaalde aanvragen, de bepaling van de werken waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is, de organisatie en werkwijze van de Vlacoro, de organisatie van het plannen- en vergunningenregister en de voorwaarden om als ontwerper van ruimtelijke structuurplannen en uitvoeringsplannen te kunnen worden aangesteld. De minister meldt dat zeven uitvoeringsbesluiten bijna klaar zijn. De Vlaamse regering heeft drie besluiten reeds aangenomen na advies van de Raad van State. De interkabinettenwerkgroep die deze besluiten samen met de administratie voorbereidt, komt op vaste tijdstippen samen.

De minister deelt mee dat de inzichten inzake de op te stellen lijst van "kleine werken" intussen gewijzigd zijn. Hij wil een beperkte lijst met kleine, niet-vergunningsplichtige werken en een veel uitgebreidere lijst met werken waarvoor een vergunning van de gemeente nodig is, maar niet langer een advies van de gemachtigde ambtenaar voor

ruimtelijke ordening. De minister merkt op dat dit past in de optie om de gemeenten op stedenbouwkundig gebied meer verantwoordelijkheid te geven, met het oog op het opstellen van hun gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen. Dit betekent een anticipatie op de filosofie van het nieuwe decreet.

De minister verheelt ook niet dat het de bedoeling is van hemzelf en van de administratie om aldus vanaf de zomer van 2000 de structurele achterstand bij de buitendiensten op een meer systematische manier aan te pakken.

Verder bereidt de minister een aantal aanpassingen aan het decreet voor om een aantal juridische onvolkomenheden weg te werken, zonder te raken aan de geest van het decreet. Hierbij worden ook de provinciale afdelingen ROHM betrokken, zodat ze eventuele problemen kunnen signaleren.

Handhaving

De minister onderstreept dat het regeerakkoord duidelijk is voor wat betreft het handhavingsbeleid. Preventie en beteugeling van overtredingen in kwetsbare gebieden en overtredingen waaruit een manifeste onwil blijkt, staan hierbij centraal. De administratie heeft de opdracht gekregen om alle lopende dossiers ter zake op te vragen om hierover een coherente visie naar voren te brengen tijdens het overleg tussen de administratie enerzijds en de parketten en magistraten anderzijds. Dit overleg vindt plaats op 24 november 1999 na een voorbereidende vergadering tussen het kabinet en de administratie.

De minister laat niet na op enkele knelpunten te wijzen.

Zonevreemde woningen

Een eerste probleem vormen de moeilijkheden bij de toepassing van artikel 166 van het decreet, dat betrekking heeft op zonevreemde woningen. De minister kondigt aan dat dienaangaand een omzendbrief zal worden opgesteld.

Zonevreemde bedrijven

Een tweede knelpunt zijn de zonevreemde bedrijven, die vooral in de provincies Oost- en West-Vlaanderen een probleem vormen. De minister verwijst naar het regeerakkoord, dat pleit voor een planologisch verantwoorde oplossing van deze zo-

nevreemde bedrijven. Er wordt geopteerd voor een definitieve oplossing in de gemeentelijke structuurplannen, terwijl men in afwachting hiervan werkt met sectorale BPA's, die voor het hele grondgebied van een gemeente een aanduiding geven. De minister merkt wel op dat dit een vrij moeilijke opdracht is, zelfs voor die gemeenten die al over een gemeentelijk structuurplan beschikken. Tot nu werden slechts drie sectorale BPA's goedgekeurd. De minister onderstreept dat Vlaanderen economische schade lijdt door het zonevreemde karakter van bedrijven en neemt zich dan ook voor om met de commissie een bijkomend instrument uit te werken, naast de sectorale BPA's.

Termijnen bouwvergunning

Ten slotte zijn er problemen met de termijnen voor het krijgen van een bouwvergunning. Het spreekt voor zich dat burgers en bedrijven binnen een redelijke termijn een antwoord op hun aanvragen moeten krijgen. De minister geeft toe dat er op dat vlak grote problemen zijn in de provinciale afdelingen ROHM. Er is overleg met de ambtenaren van het departement LIN en het departement ruimtelijke ordening, om op korte tijd en structurele wijze komaf te maken met de steeds wederkerende achterstand van deze buitendiensten. Volgens de minister is de kwetsbaarheid van het personeelsbestand de oorzaak en het gevolg van de problemen die ontstaan. Bovendien kondigt hij de oprichting van een bijzondere cel aan die als mobiele cel deze buitendiensten kan versterken bij het behandelen van de bouwaanvragen van grote infrastructuurdossiers, zoals de ontsluiting van een tweede spoorwegtoegang tot Antwerpen of de hogesnelheidstrein. De grootste taak hierbij is het behandelen van de vaak duizenden bezwaarschriften. De minister benadrukt dat dit zo nauwkeurig mogelijk moet gebeuren om beroepen bij de Raad van State te voorkomen. Dit vergt echter zeer veel tijd en het is dan ook de aanleiding van de groei van de structurele achterstand bij de afdeling ROHM-Antwerpen.

Toegankelijkheid administratie

De minister wenst ook de toegankelijkheid van de administratie te verbeteren in het licht van het Charter van de Vlaamse Gemeenschap. Hij vindt het doorbreken van de vicieuze cirkel die is ontstaan door het minder goede functioneren van de buitendiensten, een prioriteit voor de komende maanden. De buitendiensten verwaarlozen de eerstelijnsinformatie door de toevloed aan de dossiers, wat zich in een latere fase wrekt. De minister wenst door een verdere informatisering van de bui-

tendiensten hun toegankelijkheid te verbeteren. De gemeentediensten zouden op hun beurt moderne communicatietechnieken als elektronische post kunnen gebruiken voor het verstrekken van basisinformatie aan de provinciale buitendiensten. In afwachting hiervan wordt het advies van de gemeenten nu via een diskette overgemaakt. Hoewel dit nog geen ideale oplossing is, spaart het heel wat manueel werk uit.

De minister merkt ten slotte op dat de begroting voor ruimtelijke ordening eerder bescheiden uitvalt in vergelijking met de begroting voor Economie. Toch meent hij dat deze eerste reeks kredieten voldoende moet zijn. Voor de gemeenten zal er immers niet alleen financiële steun zijn, maar ook extra personeel. Om sneller te kunnen starten met de vergunningenregisters overlegt de minister met de ministers van ambtenarenzaken en werkgelegenheid om de gemeenten hiervoor extra mankracht toe te kennen in de vorm van startbanen.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1. Bespreking van de begroting voor Ruimtelijke Ordening

Evaluatie Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en voorbereiding tweede Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

De geplande evaluatie van het RSV is volgens de heer Joachim Coens een goede zaak, maar een overzicht van het verloop van het afbakeningsproces van het begin tot het einde zou ook tot een vorm van evaluatie kunnen leiden. Mevrouw Isabel Vertriest vindt het onlogisch om al te beginnen met de evaluatie van het RSV nog voor afbakening van de buitengebieden is voltooid. Bovendien is er meer geld uitgetrokken voor de evaluatie dan voor de afbakening. Het concept waarbinnen de afbakening plaatsvindt, is het belangrijkste.

Op de kritiek van de vraagstellers op het budget en de timing van de evaluatie van het RSV antwoordt de minister dat een evaluatie ook tot de conclusie kan leiden dat bepaalde afbakeningen sneller moeten gebeuren. De minister onderstreept dat niet alle inspanningen in begrotingscijfers zijn terug te vinden en dat er enorm veel mensen voor worden ingezet.

De minister merkt ook op dat de overheid de concepten die de Vlaamse Landmaatschappij en het Instituut voor Natuurbehoud uitwerken, moet

coördineren. Aangezien het kader reeds twintig planologen bevat, is hiervoor geen extra personeel voor nodig. De minister suggereert om een vergadering te beleggen waarop de bevoegde ambtenaren hierover uitleg geven. De heer Herman Lauwers merkt op dat deze vergadering best op de administratie zelf zou plaatsvinden, zodat de commissieleden een beter beeld krijgen van de middelen en mensen die worden ingezet.

GIS-databank

De heer Joachim Coens erkent het belang van een kwantitatief en kwalitatief goed uitgebouwde GIS-databank. Uiteindelijk wordt er volgens de toelichting van de minister slechts 1 miljoen frank uitgetrokken voor de ontwikkeling van de databank zelf. Is dit voldoende?

De minister antwoordt dat het budget voor het GIS-Vlaanderen verspreid zit over de begroting van verschillende departementen. Het bedrag dat in deze begroting is opgenomen, betreft enkel het bedrag voor de ontwikkeling van eigen applicaties voor AROHM.

Communicatie, sensibilisering en vorming met betrekking tot het ruimtelijk beleid

De heer Joachim Coens vraagt of er wel voldoende aandacht is voor de noodzakelijke handleidingen bij het RSV in het voorziene budget van 10 miljoen frank voor communicatie en sensibilisering rond het beleid van de ruimtelijke ordening. Deze 10 miljoen frank wordt immers ook voor heel wat andere doeleinden gebruikt, zoals de communicatie en preventie rond bouw misdrijven of de evaluatie van het RSV.

De minister wil de 10 miljoen frank zo efficiënt mogelijk besteden. De kosten van het communicatie- en sensibiliseringsbeleid worden niet alleen door de AROHM gedragen, maar ook door de VVSG en de provinciebesturen. De minister meldt dat AROHM de betrokken actoren en het ruime publiek wil blijven sensibiliseren en informeren over de ontwikkelingen in het ruimtelijk beleid. Zij wil dit doen in de vorm van brochures, publicaties en handleidingen. De uitgaven onder deze rubriek, in totaal 3 miljoen frank, omvatten zowel de kosten verbonden aan de publicatie en verspreiding van de brochures als de kosten voor redactioneel werk.

De minister neemt aan dat hiermee toch al een aantal zaken kunnen worden gerealiseerd. Ten eerste worden de brochures op kleine oplagen ge-

drukt, voor een zeer gespecialiseerde doelgroep, en ten tweede zal dit mede door verkoop worden gefinancierd.

Schadevergoeding door het gewest verschuldigd in aangelegenheden van ruimtelijke ordening, lastens het fonds voor de ruimtelijke ordening met inbegrip van de planschadevergoeding, betalingen, inkopen van percelen en verrekeningen zoals omschreven in artikel 35, 37 en 40 en de uitvoeringsbesluiten zoals omschreven in artikel 68 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22.10.1996.

De heer Joachim Coens merkt op dat voor de basisallocatie 34.90 een krediet is uitgetrokken tot 1 mei 2000, waarna het Grondfonds wordt opgericht. In de toelichting staat dat voor het krediet tot 1 mei een derde van het oorspronkelijke bedrag wordt uitgetrokken. Vorig jaar was dit 200 miljoen, nu slechts 38 miljoen frank. De heer Joachim Coens concludeert dat dit minder is dan een derde.

Hij stelt ook vast dat er nog geen kredieten zijn ingeschreven bij de ontvangsten uit de planbatenheffing. Blijkbaar zal het systeem van de planbatenheffing volgend jaar nog niet in werking treden. Door de gewestplanwijzigingen worden intussen toch meerwaarden gecreëerd die niet aan een heffing worden onderworpen. Wie net na 1 mei meerwaarden heeft kunnen realiseren, wordt volgens hem dan wel belast.

De minister wil alle onduidelijkheid ter zake wegnemen. De planbatenheffing kan volgens artikel 88 van het nieuwe decreet slechts worden geïnd na het goedkeuren van ruimtelijke uitvoeringsplannen. Vermits het decreet pas vanaf 1 mei 2000 in werking treedt en vermits de minister verwacht dat de ruimtelijke uitvoeringsplannen pas na 1 jaar zullen zijn geïntroduceerd, zullen de baten ervan pas in 2001 worden geïnd. De minister verwijst naar het decreet, waarin uitstel wordt gegund aan wie door gewestplanwijzigingen meerwaarden creëert. Volgens de heer Joachim Coens wordt door het uitstellen van het decreet ook de start van de inning van planbaten uitgesteld.

Ondersteuning van strategische projecten in het kader van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen

De heer Jef Van Looy vraagt meer uitleg over de 75 miljoen frank die is uitgetrokken voor de realisatie van strategische projecten in goedgekeurde BPA's.

Namens de minister legt de heer Hugo Beersmans, directeur-generaal van AROHM uit dat een gemeente een subsidie kan krijgen voor een project, opgestart naar aanleiding van de afbakening van stedelijke gebieden, dat gestalte geeft aan de functie van het afgebakende stedelijke gebied. Op deze wijze wordt er sneller duidelijkheid gecreëerd over deze afbakening. Dit project wordt ondersteund door het gewest, maar gedragen door alle betrokken partners. Sinds 1997 is dit op kruissnelheid. Het gaat vooral over de verwerving van gronden en panden.

Er zijn twee soorten projecten. Een eerste soort heeft betrekking op grondbeleidselementen en is in het kader van het decreet van 16 juni 1998 tot stand gekomen. Deze projecten zijn operationeel en op de basisallocatie 43.01 wordt hiervoor 75 miljoen frank uitgetrokken. Op basisallocatie 43.02 is bovendien 10 miljoen frank uitgetrokken voor strategische projecten in het kader van de afbakening van stedelijke gebieden. Het gaat in de praktijk vooral om de aankoop van verwaarloosde gronden en panden die vlakbij de dorpskern liggen.

Subsidies aan gemeenten voor de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en van gemeentelijke plannen van aanleg

De heer Joachim Coens heeft vragen bij het terugschroeven van de subsidies aan gemeenten voor de opmaak van een gemeentelijk structuurplan en de plannen van aanleg. De minister heeft naar eigen zeggen geweigerd een eerste ontwerp van uitvoeringsbesluit inzake de ondersteuning van de gemeenten voor de opmaak van plannen aan de regering voor te leggen omdat het voorziene bedrag te klein was. In de begroting zijn de kredieten echter teruggebracht van 300 naar 260 miljoen frank. Betreft het hier bovendien een eenmalige operatie of niet ? De minister wil het gereduceerde budget compenseren door extra personeel aan te werven, maar de heer Joachim Coens vraagt zich af of dit wel zal volstaan. Bovendien merkt hij op dat de belofte van extra personeel de gemeenten niet zal stimuleren om een niet-verplicht sectoraal BPA op te stellen.

Als het Vlaams Gewest de gemeenten een aantal zaken oplegt, moet hier volgens de heer Joachim Coens ook een financiële tegemoetkoming tegenover staan. Welke subsidie krijgen de gemeenten voor de aanwerving van extra ambtenaren ? En is de 3 miljoen frank subsidie voor bijscholing van ambtenaren enkel bedoeld voor statutaire ambtenaren of ook voor contractuele ambtenaren en tijdelijk tewerkgestelden ?

De heer Herman Lauwers vreest dat de combinatie van het aanwerven van meer personeel en het uitschrijven van meer studies, die op hun beurt een grotere vraag naar personeel genereren, niet meer betaalbaar zal blijven. De vraag is bovendien wat dit tijdelijk personeel achteraf zal doen met zijn gespecialiseerde opleiding.

De heer Patrick Lachaert vraagt of de vermindering van de subsidie van 300 miljoen naar 260 miljoen frank verband houdt met de evaluatie van de budgetten van het vorige jaar. Hij merkt op dat die herziening is gebeurd op basis van de reeds gemaakte gemeentelijke structuurplannen, terwijl het budget nochtans berekend zou moeten zijn op basis van alle, dus ook toekomstige, gemeentelijke structuurplannen. De heer Joachim Coens sluit zich hierbij aan en merkt op dat een begroting alle geplande uitgaven moet bevatten. Het feit dat een gemeente de principiële beslissing neemt om een gemeentelijk structuurplan op te stellen, zou dan al volstaan om een krediet in te schrijven.

De minister verklaart dat voor de subsidies aan gemeenten voor de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan een budget van 60 miljoen frank was uitgetrokken voor de begroting van 1999. Dit bedrag werd later opgetrokken. Het gaat geenszins om een eenmalige operatie. Er wordt voorgesteld de subsidie voor gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen te differentiëren in functie van het inwoneraantal van de gemeenten. De subsidie, zoals voorgesteld door de administratie, bedraagt 1,4 miljoen frank voor gemeenten met minder dan 10.000 inwoners, 2 miljoen frank voor gemeenten tussen 10.000 en 30.000 inwoners, 2,8 miljoen frank voor gemeenten met 30.000 tot 50.000 inwoners en 3,2 miljoen frank voor gemeenten met 50.000 of meer inwoners. De subsidiebedragen bedragen ongeveer 40 percent van de gemiddelde prijs die een studiebureau aanrekent voor een gemeentelijk structuurplanningsproces, in functie van de grootte van de gemeente.

De minister merkt ook nog op dat het ontwerp van besluit bepaalt dat een gemeente deze subsidie slechts eenmaal kan aanvragen, namelijk op het moment dat de gemeenteraad het ontwerp heeft vastgesteld. De uitbetaling van de subsidie gebeurt in twee schijven. De eerste helft wordt uitbetaald onmiddellijk na de goedkeuring van de subsidieaanvraag, de tweede helft na de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan door de minister. Er kan ook een subsidie worden verleend aan gemeenten waar een decretaal geregelde procedure lopende is op het moment van de inwerkingtreding van het besluit.

De minister licht het voorstel van zijn administratie verder toe. Men kan voor de volgende types BPA een subsidie aanvragen : openruimte-BPA's, BPA's ter inrichting van het woongebied, BPA's ter inrichting van lokale bedrijventerreinen, sectorale BPA's voor zonevreemde bedrijven en voor sport- en jeugdinfrastructuur. Bij het bepalen van de subsidiebedragen voor de verschillende types van BPA's werd in het voorstel rekening gehouden enerzijds met het beleidsmatig belang en de complexiteit van het type BPA, anderzijds met de haalbaarheid van de bedragen in functie van het aantal te verwachten aanvragen.

Voor de meeste types wordt een forfaitair subsidiebedrag gehanteerd. Enkel voor de zogenaamde openruimte-BPA's wordt gewerkt met een subsidiëring per hectare – 30.000 frank per hectare met een maximum van 1 miljoen frank. Het bedrag van 400.000 frank voor sectorale BPA's voor zonevreemde bedrijven wordt gemotiveerd door de zware, eenmalige inspanning die de gemeente moet leveren voor de inventarisatie van zonevreemde bedrijven. Het bedrag van 50.000 frank voor sectorale BPA's voor sportinfrastructuur ligt beduidend lager, omdat dit probleem veel minder omvangrijk is. Ook de subsidie voor BPA's ter inrichting van lokale bedrijventerreinen wordt tot hetzelfde bedrag beperkt omwille van de geringe complexiteit. Het bedrag van 300.000 frank voor BPA's ter inrichting van het woongebied is relatief hoog. De minister motiveert dit door te wijzen op het beleidsmatig belang dat wordt gehecht aan een goede inrichting van het woongebied in stedelijke gebieden en de kernen van het buitengebied enerzijds, en op de vrij hoge complexiteit door verweving van verenigbare activiteiten in het woongebied anderzijds. De minister hoopt dit ontwerp van besluit, opgesteld door de administratie, zo snel mogelijk te laten bekrachtigen.

De minister wil niet enkel louter financiële steun geven. Hij pleit voor een aanpak die een win-win-situatie tussen werkgelegenheid en ruimtelijke ordening creëert. De uitbreiding van het overheids-personeel is beperkt door de strakke kaders die het plan-Kelchtermans vastlegde. In de meeste gevallen is er in geen extra personeel voorzien voor de implementatie van dit decreet, zodat de overheid enkel tijdelijke jobs kan aanbieden voor een periode van bijvoorbeeld twee jaar. Dit is voor de gemeenten en de werkgelegenheid gunstiger dan bijvoorbeeld de belofte om aan de gemeente 20 frank per ingeschreven vergunning te betalen. Op deze manier kunnen ongeveer 600 mensen gedurende twee jaar zinvol aan de slag. De opleiding zou deels extern gebeuren door bijvoorbeeld de VVSG of de

provinciale opleidingscentra. In de begroting zijn er kredieten uitgetrokken om professoren in te schakelen voor deze opleiding.

De voorgenomen maatregelen richt zich vooral op de zwakste groep op de arbeidsmarkt, namelijk jongeren met alleen een diploma ASO. De minister gelooft ook dat ze dankzij deze maatregel een arbeidsattitude zullen verwerven waardoor ze later nog op de arbeidsmarkt terecht kunnen. Het kan ook een aanzet geven om later nog meer bijkomende opleidingen te volgen, wat een must is voor de kenniseconomie van de komende eeuw. De minister geeft wel toe dat men pas binnen twee of drie jaar zal weten of dit lukt.

De minister bevestigt dat het budget is herzien omdat het oorspronkelijke budget te ruim was ingeschat. Hij preciseert dat de raming is gebeurd op basis van de veronderstelling dat 60 gemeenten in 2000 een subsidie aanvragen van gemiddeld 1,9 miljoen frank elk. De minister denkt niet dat dit volgend jaar al zal gebeuren. Het aantal aanvragen zal veel meer in de tijd gespreid zijn, vermits vele gemeenten amper begonnen zijn met de opmaak.

Subsidie voor de aanleg en uitrusting van gronden voor de industrie, ambachtswezen of diensten, of andere ontvangstinfrastructuren voor investeerders, alsmede de kost voor soortgelijke werken op gronden behorende tot het erfgoed van het Vlaams Gewest

De heer Joachim Coens merkt op dat hiervoor 220 miljoen frank wordt uitgetrokken. In de begroting staat er op deze post 111 miljoen frank ingeschreven (basisallocatie 51.05). Daarbij worden volgens de minister ook de inkomsten uit de leegstandsheffing gevoegd (basisallocatie 51.90). Betekent dit dat de opbrengst van het Leegstandsfonds niet meer aan het Sociaal Impulsfonds wordt doorgestort? Is het wel de bedoeling om met de heffing op leegstand nieuwe terreinen te subsidiëren, in plaats van de reconversie van bestaande, leegstaande terreinen?

Namens de minister merkt de directeur-generaal van AROHM op dat er twee soorten heffingen op leegstand bestaan: de ene geldt enkel voor woningen, de andere is een heffing op leegstand en verkrotting van verwaarloosde bedrijfsgebouwen. De opbrengst van dit laatste fonds wordt uitsluitend gebruikt voor revitalisering van bestaande industrieterreinen. Daarnaast is er voor nieuwe bedrijfsterreinen een krediet voorzien van 675 miljoen frank op de begroting voor Economie in het kader van het FEER.

II.2. Bespreking van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening

II.2.1 Uitvoering van het decreet

De heer Patrick Lachaert wijst op het tweesporenbeleid van de ruimtelijke ordening, waarbij de administratie niet steeds uitvoert wat de regering en het parlement beslist hebben. Het typevoorbeeld hiervan is artikel 166 van het decreet, waarvan de administratie de toepassing volledig uitholt. Hij wil dat deze vorm van verdoken besluitvorming ophoudt, zodat iedereen rechtszekerheid kan genieten. De heer Lachaert verwijst in dit verband naar het schrijven van 22 juni 1999 dat bij aannemers, architecten en ondergeschikte ambtenarenodeloze onrust teweegbracht.

II.2.2 Middelen en personeel

De heer Joachim Coens wil niet mordicus een verhoging van de begroting voor ruimtelijke ordening, maar vindt toch dat het budget wat te bescheiden uitvalt. Er is nauwelijks een stijging van de middelen. Zal dit geen problemen opleveren? Er wacht de administratie immers een omvangrijke taak, namelijk de uitvoering van het decreet op de ruimtelijke ordening en het RSV. Mevrouw Isabel Vertriest sluit zich hierbij aan. Zij merkt een tegenstrijdigheid op tussen het nauwelijks gewijzigde budget enerzijds en het voornemen om het RSV versneld uit te voeren anderzijds.

Mevrouw Isabel Vertriest vraagt zich af of het niet nodig is om de AROHM en de provinciale afdelingen te versterken, nu er meer taken op hen afkomen. De heer Joachim Coens voegt hieraan toe dat een te drastische verhoging van de middelen, bedoeld om alles sneller te laten gaan, tot problemen zou kunnen leiden in de onderbemande administratie.

De minister verduidelijkt dat de geplande extra personeelsuitgaven opgenomen zijn in de recurrente uitgaven. De minister wil, in navolging van zijn voorganger, extra aanwervingen bij die diensten waar de nood het hoogst is. Door de toepassing van het koninklijk besluit aangaande het algemeen personeelsbeleid van de federale overheid is het echter moeilijk via het Vast Wervingssecretariaat aangepast personeel aan te werven. Ook de administratie wil veel selectiever kunnen aanwerven, maar voorlopig is dit nog niet mogelijk.

Wat de nood aan voldoende competent personeel betreft, wijst de minister eerst op de te kleine in-

stroom van toekomstige planologen aan de universiteiten, zodat er ook een te kleine uitstroom is. Een tweede probleem zijn de ambtenaren in de gemeenten. In sommige gevallen wordt op de gemeenten de ruimtelijke ordening toevertrouwd aan ambtenaren van het niveau C. De VVSG heeft een opleiding georganiseerd om de gemeentelijke ambtenaren bij te scholen. De minister heeft echter gevraagd om contact op te nemen met de provinciale vormingsinstituten, die de knowhow hiervoor hebben. Er wordt hierbij gedacht aan een brevet, naar analogie met het brevet van milieuconsulent, dat na het volgen van een cursus van 200 uren, gespreid over twee jaar, kan worden behaald. Mevrouw Isabel Vertriest beklemtoont echter de noodzaak om niet alleen mensen bij te scholen voor een tijdelijke functie, maar ook om de permanente scholing voor planologie en ruimtelijke ordening te verzorgen, niet alleen op universitair niveau.

II.2.3 Achterstand in de administratieve diensten

De heer Joachim Coens merkt op dat de grote achterstand inzake structuurplanning in de provincies de gemeenten niet stimuleert om snel werk te maken van een gemeentelijk structuurplan.

De minister erkent dat een grote achterstand op het provinciale niveau negatief is voor de gemeenten. Enkele provincies, zoals Antwerpen en West-Vlaanderen, staan echter al vrij ver. In Limburg daarentegen staat men nog nergens. Bovendien kennen sommige gemeenten grote moeilijkheden door het uitblijven van een beslissing in grote infrastructuurdossiers. Zo heeft het uitblijven van een beslissing over een tweede spoorwegontsluiting voor de gemeenten Schilde en Ranst grote gevolgen. De regering probeert dan ook om de procedures voor beslissingen over infrastructuur en over ruimtelijke ordening te laten samenlopen.

II.2.4. De ruimteboekhouding

Stand van zaken

De heer Joachim Coens vraagt aan de minister om in navolging van de vorige ministers van ruimtelijke ordening jaarlijks de stand van zaken van de ruimtebalans te geven.

Mevrouw Isabel Vertriest stelt dezelfde vraag, maar dan op het niveau van de provincies. De extra

hectaren natuur moeten immers evenwichtig worden gespreid, rekening houdend met de noden van elke provincie. Zo is volgens haar de behoefte aan meer bos in Oost- en West-Vlaanderen veel groter dan in Limburg. Aansluitend hierop vraagt de heer Erik Matthijs hoe de coördinatie zal verlopen tussen de provinciale en gewestelijke ruimtebalansen. De heer Jef Van Looy voegt hier nog aan toe dat dit ook repercussies heeft voor de ruimtebalans op gemeentelijk vlak.

Namens de minister legt de directeur-generaal van AROHM uit dat de ruimteboekhouding wordt bijgehouden in functie van de bestemmingscategorieën uit het RSV. Destijds werden acht bestemmingscategorieën gecreëerd :

categorie	opties van het RSV(2007)	huidige situatie (1999)
wonen	0	-223
recreatie	+1000	+193
natuur en reservaat	+38000	+3892
overig groen	0	-79
bos/bosuitbreidingsgebied	+10000	+974
landbouw	-56000	-2965
industrie	+7000	+886
overige	0	-1835

Deze cijfers geven de opties weer voor 2007, met als referentiedatum 1994. De tabel bevat wel de gewestplanwijziging voor Zeebrugge waardoor er 843 hectare grond is bijgekomen, waarvan 362 hectare industrie, maar niet de gewestplanwijziging van Oudenaarde, waardoor 950 hectare groen is bij gecreëerd.

De administratie houdt de ruimteboekhouding bij. Dit gebeurt door wijzigingen op te nemen in de ruimteboekhouding die het gevolg zijn van gewestplanwijzigingen. De wijzigingen die gebeuren via BPA's zijn veel moeilijker in kaart te brengen. De BPA-bestemmingen zijn veel gedetailleerder en veel moeilijker onder te brengen in de acht vooraf vastgelegde bestemmingscategorieën. Om dit te realiseren werd een operatie opgestart om deze categorieën te verwerken in subcategorieën. Er wordt gewerkt met vijf ruimtelijke structuurelementen : de woon- en leefstructuur, de open ruimte, de ruimtelijk-economische structuur, de verkeers- en vervoersstructuur en de toeristisch-recreatieve structuur. De administratie wenst de BPA-bestemmingen onder te brengen in deze categorieën. Op dit ogenblik worden de wijzigingen die het gevolg zijn van gewestplanbestemmingen in deze categorieën ondergebracht. Dit is voor de categorieën 'recreatie', 'overig groen' en 'overige' moeilijk realiseerbaar. Deze oefening is reeds gebeurd voor de provincie West-Vlaanderen.

De minister geeft toe dat er nog geen ruimtebalansen kunnen worden opgemaakt op provinciaal niveau, enkel op gewestelijk niveau. Het is wachten op de voltooiing van de provinciale structuurplannen. Naarmate dit proces vordert, zullen de digitale gegevens verder kunnen worden verfijnd. De minister verwacht echter geen provinciale ruimtebalansen binnen de komende twee jaar. Voor de spreiding van groene zones verwijst de minister naar de gewestplanwijziging van Oudenaarde, die zeer gunstig uitviel voor natuur- en groengebieden.

De ruimtebalans wordt opgemaakt in functie van de gewestplanwijzigingen sinds 1994. De opmaak van de ruimtebalans gebeurt periodiek na elk wijziging van het gewestplan of de BPA's. De methodiek inzake de catalogisering van de wijzigingen staat echter nog niet op punt voor de BPA's. Volgens de minister bewijst dit nogmaals het belang van een snelle voltooiing van de provinciale structuurplannen.

Afbakening van natuurgebieden en agrarische gebieden

De heer Joachim Coens vraagt zich af waarom de afbakingsprocessen zo lang duren. Vele lokale en provinciale besturen hebben daar vragen bij. Bovendien moeten er niet alleen genoeg middelen zijn om de afbakingsprocessen op te starten, maar ook om ze af te ronden. Zijn de desbetreffende begrotingskredieten dan enkel startkredieten? Hoeveel afbakingsprocessen moeten er nog gebeuren?

Hij merkt ook op dat van slechts vier agrarische gebieden de afbakening gepland is. Volgens zijn informatie zijn er vijftien à twintig deelgebieden in Vlaanderen, zodat tussen de elf en zestien deelgebieden nog niet zijn afgebakend. Dit verbaast hem, omdat de afdeling Land het afbakingsproces van de agrarische structuur reeds heeft voorbereid. De heer Joachim Coens betwijfelt ook dat de streefdatum voor de afbakening van de natuur- en landbouwgebieden, namelijk 2003, een versnelling zou betekenen ten opzichte van de oorspronkelijke planning, aangezien het RSV al in 1997 werd goedgekeurd. Hij begrijpt dat de regering de prioriteit geeft aan de afbakening van de stedelijke gebieden, maar onderstreept nogmaals het belang van een snelle afbakening van de agrarische structuur omdat er heel wat gebiedswijzigingen gebeuren door verschillende gewestplanwijzigingen. Mevrouw Isabel Vertriest merkt hierbij op dat dit samenhangt met de tendens in de ruimtelijke planning om alles wat te maken heeft met economie en transport zeer grondig te bestuderen, waarbij men ook snel tot resultaten komt. De buitengebieden blijven echter achterop hinken. Ze pleit dan ook voor een gelijktijdige afbakening van stedelijke en agrarische gebieden.

De minister legt uit dat in de begroting telkens de totaliteit van de kredieten voor een afbakingsproces wordt ingeschreven, dus ook de kredieten voor de volgende jaren. Door het toenemend aantal offertes voor dergelijke afbakeringen stijgt echter ook de prijs. Een bijkomende factor hierbij is volgens de minister ook het 'ontdekken' van het

RSV door de gemeentebesturen. Er zijn al vijf afbakingsprocessen gestart en in het jaar 2000 worden er nog zes gepland. De minister geeft toe dat twee afbakingsprocessen waarschijnlijk niet in 2000 van start zullen gaan. Deze spreiding in de tijd is nodig wegens het tekort aan personeel.

De minister wijst er ook op dat, ten eerste, de hoofdplicht voor de afbakening van agrarische gebieden bij de VLM berust. Ook het Instituut voor Natuurbehoud speelt hierbij een rol. De medewerking van deze instellingen verklaart dan ook het eerder geringe budget dat is uitgetrokken voor deze afbakeringen. De rol van de AROHM beperkt zich tot coördinatie van het geheel. De prioriteit voor 2000 ligt bij de afbakening van de stedelijke gebieden; de minister zal zelfs proberen om ook de laatste twee afbakeringen nog in 2000 te laten starten. Ten tweede worden de gewestplanwijzigingen aangegrepen om op dit vlak reeds bijsturingen te doen. Als voorbeeld haalt de minister de gewestplanwijziging van Oudenaarde aan, waarbij 950 hectare groen werd bij gecreëerd. Een deel van het agrarisch gebied werd bouwvrij verklaard.

De ruimte die er voor het groen wordt bij gecreëerd, moet evenwichtig en in samenwerking met andere instellingen over Vlaanderen worden gespreid. Voor het Instituut voor Natuurbehoud is een belangrijke rol weggelegd bij de afbakening van de natuurgebieden, voor de VLM bij de afbakening voor de landbouwgebieden. Voor de afbakening van extra ruimte voor economische doeleinden is er echter geen partner. De GOM's hebben zich in het verleden daarover gebogen, maar de minister meent dat daarbij de keuze voor geschikte industriegronden te vaak werd overgelaten aan projectontwikkelaars. De minister wil echter dat die keuze wordt ingegeven door een visie die vooraf door de overheid is ontwikkeld.

Afbakening van industrieterreinen

Mevrouw Isabel Vertriest zegt geen bezwaren te hebben tegen elke aanleg van een extra industrieterrein. Ze wil wel dat dan ook de milieuzonering opnieuw wordt bekeken om te zien welk type bedrijven men op welke plaats inplant.

De minister benadrukt dat de milieuzonering hand in hand gaat met de aanleg of reconversie van nieuwe industrieterreinen. Hij geeft het voorbeeld van de reconversie door Gimvindus van de Boelwerf. Als men van deze industriezone een logistiek park wil maken, moet men wel rekening houden met de extra verkeerslast die dit voor Temse mee-

brenkt, wat de voorkeur voor een watergebonden activiteit verklaart. De minister wil ook dat men rond de universiteiten meer researchparken aanlegt. In een mondiale economie is het immers moeilijk om kapitaal te verankeren, maar kennis kan men wel verankeren in wetenschapsparken rond de universiteiten. De minister verwijst nogmaals naar de niet meer aanvaarde werkwijze van de GOM's. Hij pleit ervoor dat de overheid de noden van de economie beter detecteert en onderzoekt hoe en waar ze deze het best kan invullen.

Afbakening van ruimte voor recreatie

Mevrouw Isabel Vertriest klaagt de beperkte aandacht voor recreatie in het RSV aan. Ze wijt dit aan de samenhang tussen recreatie en andere functies van een ruimte. Hoe kan dit in de uitvoeringsplannen worden opgelost? Het lid wijst erop dat recreatie bij uitstek geschikt is voor meervoudig gebruik van de ruimte. Bovendien zijn er zeer uiteenlopende vormen van recreatie. Het lid waarschuwt in dit verband voor rages die zich in de recreatie snel opvolgen. Dergelijke rages – zoals vroeger tennis en nu golf – vragen vaak veel ruimte, terwijl het succes ervan snel wisselt. Dit leidt vaak tot verspilling van ruimte.

De minister wil de ruimte voor recreatie in de provinciale structuurplannen opnemen. Het ontbreekt momenteel aan mankracht om de recreatie goed in te vullen. Voor een deel zal dit worden uitbesteed aan externe bureaus. De minister wil werken met richtnota's, bijvoorbeeld voor gemotoriseerde sporten en karting. Karting kan bijvoorbeeld goed passen in een industriegebied, ook al is het niet verenigbaar met de bestemming. De aandacht zal eveneens uitgaan naar vormen van recreatief gebruik van groengebieden, zoals bijvoorbeeld mountainbiken. De minister wil dit aanmoedigen, omdat op dit punt ruimtelijke ordening en gezondheidsbeleid elkaar raken.

II.2.5. Afstemming van infrastructuurwerken op het RSV

De heer Joachim Coens ziet een tegenstrijdigheid tussen het geïntegreerd mobiliteitsplan, dat voor 2001 wordt aangekondigd, en de al vastgelegde RUP voor infrastructuurwerken. Hoe valt dit met elkaar te verzoenen?

Hij wil ook weten waarom men moet blijven wachten op de implementatie van infrastructuurwerken, vermits deze al bekend zijn in het structuurplan.

Men moet de gemeenten en provincies laten verder werken op basis van de beslissingen die in het RSV genomen zijn. Dit staat een evaluatie van het RSV niet in de weg.

De heren Bruno Tobback en Johan Malcorps sluiten zich hierbij aan. De heer Tobback wijst erop dat het RSV vastligt en dat men zich daar dan ook moet aan houden, ook al weet men dat het plan zal worden geëvalueerd. De nakende evaluatie van het RSV mag dus geen reden zijn om de uitvoering van het plan uit te stellen. De ruimtelijke uitvoeringsplannen moeten zich houden aan het RSV. De heer Johan Malcorps verwijst in dit verband naar de discussie over het tracé van de tweede spoorwegontsluiting van de Antwerpse haven. Vooral de beslissing of men al dan niet een autosnelweg naast de spoorweg zal leggen, kan voor problemen zorgen.

De minister wijst erop dat inzake infrastructuur nog heel wat beleidsvoorbereidend studiewerk moet gebeuren met een grote relevantie voor de keuzes die het beleid moet maken. De minister sluit zich hiermee aan bij de mening van zijn collega bevoegd voor openbare werken. Het RSV biedt een dynamisch kader: men moet het durven aanpassen op basis van een aantal prognoses of inlichtingen. Indien men uitgaat van een strak, onveranderlijk RSV, is er ook geen behoefte aan een tweede. Het is de bedoeling om de opties inzake mobiliteit en infrastructuur in te passen in de opties voor ruimtelijke ordening. De minister verwijst nogmaals naar de tweede spoorontsluiting, waarover nog steeds geen beslissing is gevallen.

II.2.6. Kleine werken

De heer Joachim Coens heeft nog vragen over de precieze inhoud van het begrip 'kleine werken'. Hij meent dat hieronder zowel werken thuishoren die geen bouwvergunning behoeven, als de werken die zonder architect kunnen worden uitgevoerd. Hij verwijst naar de uitspraak van de minister dat dit zal worden opgenomen in het decreet en dat het uitvoeringsbesluit hiervoor al wordt voorbereid. De heer Joachim Coens hoopt dat over de invulling van dit begrip nog een discussie mogelijk is en waarschuwt ervoor dat een vereenvoudiging van de procedure niet mag leiden tot een grotere werklast voor de gemeentes. Waakzaamheid blijft echter geboden, omdat de kleine werken een grote negatieve of positieve invloed kunnen hebben op het landschap. Toch meent hij dat een vereenvoudiging mogelijk moet zijn via een meldingsplicht. Het kan zinvol zijn om, indien men een bouwwerk optrekt

waarvoor geen vergunning nodig is, dit toch te melden.

De minister antwoordt dat er al een besluit bestaat over de kleine werken. In het voorjaar heeft toenmalig minister van ruimtelijke ordening Steve Stevaert een poging ondernomen om dit besluit aan te passen. Het aangepaste besluit werd aan de Raad van State overgemaakt met de vraag om spoedadvies. Dit laatste werd echter afgewezen, waardoor er nog steeds geen advies is. De minister bevestigt dat hij zal handelen volgens de geest van het nieuwe decreet. De eerste categorie, werken waarvoor geen architect nodig is, blijft behouden. Het probleem is de tweede categorie, de werken die vrijgesteld worden van een bouwvergunning. Uitgaand van zijn eigen beleidservaring op gemeentelijk niveau staat de minister huiverachtig tegen een uitbreiding van deze lijst. Hij wil wel het verplichte advies van een gemachtigd ambtenaar afschaffen en de lijst onderwerpen aan het toezicht van de gemeente. De minister zal deze lijst laten bekijken door de vijf gemachtigde ambtenaren. Hij hoopt dat hiermee de stroom aanvragen bij de provinciale gemachtigde ambtenaren zal verminderen.

De minister merkt op dat in deze materie waakzaamheid geboden blijft, omdat anders de burger het gevoel zou krijgen dat alles weer mag. Hij zegt dat deze regeling zowel voor de gemeenten als voor de provincies een ontlasting zal betekenen. Het is zijn bedoeling de verantwoordelijkheid bij de gemeenten te leggen. Bovendien vindt hij het te gemakkelijk om altijd te verwijzen naar de achterstand van de provinciale buitendiensten ; ook gemeenten en steden gaan niet vrijuit.

II.2.7. Handhavingsbeleid

Prioriteiten

De heer Joachim Coens heeft vragen over een vergadering op 24 november 1999 waarop de minister 300 à 400 uitgesproken vonnissen in verband met bouw misdrijven opnieuw zal beoordelen. Hij vraagt zich af welke criteria de minister zal gebruiken bij de beoordeling.

De minister antwoordt dat de screening van deze dossiers in het regeerakkoord was opgenomen. Het gaat om bouw misdrijven in natuurgebieden, bouw misdrijven die aanleiding geven tot ernstige hinder voor de omwonenden en flagrante bouw overtreddingen. De minister wil in deze uitspraken een rangorde aanbrengen. Dit proces is trouwens bijna

afgerond. De bedoeling is dat de betrokkenen zelf de aard van de overtreding signaleren en zelf tot uitvoering overgaan. Dit is voor de meeste dossiers het geval. In het klein aantal gevallen waarin dit niet zo is, zal een actieplan worden opgemaakt. Voor de meest prioritaire dossiers zal de regering een ultieme en definitieve oproep doen. De minister meent dat men dan met kennis van zaken een keuze kan maken en dat deze acties een preventieve werking zullen hebben. Het komt erop aan dat de betrokkenen zelf inzien dat ze te ver zijn gegaan. De minister benadrukt wel dat dit op een sociaal verantwoorde manier moet gebeuren. De minister geeft toe dat de ambtenaren op AROHM wel zeer bekwaam zijn, maar niet steeds uitblinken in communicatievaardigheid. Hij wil hen dan ook van deze taak ontlasten en de communicatie over het handhavingsbeleid in handen geven van een gespecialiseerd bureau.

Zonevreemde bedrijven

De heer Patrick Lachaert wijt het grote aantal zonevreemde bedrijven in Oost- en West-Vlaanderen aan de historische ontwikkeling van de industrialisatie daar. Hij vraagt aan de minister om zo snel mogelijk een decretale oplossing voor de zonevreemde bedrijven uit te werken en om ervoor te zorgen dat de administratie deze besluiten ook uitvoert.

De heer Bruno Tobback is niet tegen het systeem van BPA's gekant, maar wenst wel duidelijkheid over het uitdovend karakter van dit systeem. Mevrouw Isabel Vertriest treedt hem hierin bij, maar heeft toch vragen bij het systeem van BPA's. Volgens haar opteert de minister voor een omgekeerde aanpak, waarbij de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen worden aangepast aan de BPA's. Ze vreest voor een wildgroei aan BPA's, die volgens haar ook te veel op de maat van de bedrijven worden geschreven, wat tot een regularisering van zonevreemde bedrijven op gemeentelijk niveau zou kunnen leiden. Het feit dat de meeste zonevreemde bedrijven in gemeenten liggen die nog geen ruimtelijk structuurplan hebben, stemt haar ongerust. Ze stelt een gedifferentieerde aanpak van de gemeenten voor volgens de nauwkeurigheid waarmee ze de reglementering inzake ruimtelijke ordening opvolgen.

De minister antwoordt dat het Vlaamse Gewest het zich niet kan veroorloven om voor de zonevreemde bedrijven geen oplossing te vinden. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan is hiervoor de ideale oplossing. Dit zal echter jaren duren. De sectorale BPA's zijn een alternatief, maar ook zij

gaan niet snel genoeg van start. In West-Vlaanderen nemen enkele gemeentebesturen hun verantwoordelijkheid op, maar vele gemeentebesturen doen er niet aan mee. Dit leidt tot grote problemen voor bedrijven die moeten uitbreiden, maar niet weten wat hen boven het hoofd hangt.

De minister en de Vlaamse regering willen een oplossing op de maat van de zonevreemde bedrijven. Een regeling via bouwvergunningen is volgens de minister niet ideaal, ook al is ze minder omslachtig. Als een gemeente akkoord gaat met het planologisch attest, dan moet zij ook in haar uitvoeringsplannen de nodige initiatieven nemen. Omdat dit niet zo evident is, opteert de minister voor bedrijfs-BPA's die planologisch voldoende kwaliteit bieden. Ze moeten immers passen in een sectoraal BPA en een gemeentelijk structuurplan. De minister legt de concrete procedure uit. Voor een bepaald bedrijf wordt een omkadering gemaakt die als een verplicht document bij het planologisch attest wordt gevoegd. De gemeenteraad moet akkoord gaan met de lokalisering en uitbreidingskansen van een bedrijf in het planologisch attest en kan dan een procedure opstarten, met garanties voor inspraak. De gemeenteraad bekrachtigt het geheel en het plan volgt verder de normale weg van een bijzonder plan van aanleg. Het centrale bestuur oefent de kwaliteitscontrole uit.

Indien een zonevreemd bedrijf niet in aanmerking komt voor een sectoraal BPA, dan opteert de minister voor een uitdovingspolitiek via herlokalisatie. Hij herhaalt hierbij nogmaals de nood om tot een ruimtelijke visie voor Vlaanderen te komen. De GOM's kunnen niet volledig autonoom beslissen en moeten zich aanpassen aan de eigen ruimtelijke visie die Vlaanderen ontwikkelt.

De minister beklemtoont dat alleen de Vlaamse overheid een regularisering kan doorvoeren. De bedrijfs-BPA's volgen de volledige procedure. Op die manier wordt de kwaliteit gegarandeerd. Net zoals bij de zonevreemde woningen het geval is, geldt deze regeling voor maximaal vijf jaar, op voorwaarde dat de gemeente gestart is met een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Planbaten zijn verschuldigd.

De minister erkent dat zijn aanpak risico's inhoudt, maar stelt ook vast dat het probleem van de zonevreemde bedrijven het kader van de ruimtelijke ordening overstijgt. Hij wil eerst en vooral weten over hoeveel bedrijven en arbeidsplaatsen het gaat. Op basis van deze gegevens zal hij een afweging maken tussen economische en planologische belangen. Daarom ook heeft de minister gekozen voor

een aanpak die past in een planologisch kader, en niet in een vergunningenbeleid. Het bedrijf maakt en betaalt het BPA, en de hogere overheid – niet de gemeente – keurt dit goed of af.

De heer Joachim Coens herinnert eraan dat de vorige minister van ruimtelijke ordening Steve Stevaert heeft gezegd dat een sectoraal BPA ook desnoods voor een bedrijf kon gelden, maar dat dit moest passen in de sectorale visie in die gemeente op economie. De heer Joachim Coens kondigt een voorstel van decreet aan om het planologisch attest versneld in te voeren.

Commissievoorzitter Jacques Timmermans merkt op dat bij de aanvraag van een planologisch attest door een bedrijf de gemeente zich engageert om binnen de zes maanden een initiatief te nemen om door middel van een sectoraal plan of een gemeentelijk structuurplan een planologisch verantwoorde oplossing te zoeken. De bedrijven krijgen zo zekerheid : ofwel kunnen ze beginnen met de voorbereidingen voor de definitieve lokalisatie op die plaats, ofwel kunnen ze de herlokalisatie starten.

De problematiek van de illegale weekendverblijven in Brecht

De heer Johan Malcorps heeft nog een aantal concrete vragen over de weekendhuisjes in Brecht. Deze huisjes zijn opgenomen in een woonzone met recreatief karakter. Hij vindt dit een nogal vage term en vraagt ook welke zones hieronder begrepen zijn. Meer precies wenst hij te weten onder welke bestemming het Koldriespark valt. De heer Johan Malcorps meent ook dat het duidelijk is dat de eigenaars van de geregulariseerde woningen en de gemeente Brecht in elk geval de rekening moeten betalen. Hij vraagt zich ook af wat er zal gebeuren met de illegale weekendhuisjes op de Brechtse heide.

In deze zeer landelijke gemeente kwamen er elk jaar 200 illegale woningen bij. Door de regularisatie komen er nogmaals 1.000 woningen bij. De heer Johan Malcorps vraagt dan ook voldoende ecologische compensaties. De plaatselijke natuurverenigingen schuiven hiervoor het gebied Nottebohm naar voren. Men vraagt dat men inspanningen zou doen om dit landschap tegen speculatie te beschermen. Kan het BPA voor dit gebied, waar men eerst een high-tech centrum wou oprichten en dan een geavanceerd sportcentrum, niet worden omgebogen tot een groen BPA ?

Minister Dirk Van Mechelen geeft toe dat een woonzone met recreatief karakter in feite een weekendzone is die een woonzone wordt, zodat men er permanent kan blijven wonen. Deze permanente bewoning, die er de facto al was, is dan de enige toegeving die de minister aan de bewoners doet, ondanks de protesten van de bewoners over de geringe maximumoppervlakte. De minister wenst de strenge oppervlakenorm van 60 vierkante meter te handhaven bij wijze van sanctionering. Op die manier kan men ook verhinderen dat de geregulariseerde zone een nieuwe villawijk wordt.

De minister preciseert de omvang van de regularisatie. Het gaat om de clusters 1 tot 8, een aantal kleinere groepen en de 7 weekendwoningen bij het centrum van Sint-Job-in-'t Goor. De oorspronkelijke bestemming van het Koldriespark blijft behouden.

Van de 1.005 weekendhuisjes zijn er 750 permanent bewoond. De minister verkiest een regularisatie, rekening houdend met de omschrijving van het hele gebied, boven een repressieve aanpak. De geregulariseerde woningen worden geteld bij het wooncontingent van Brecht. Er zijn ook natuur- en parkzones opgenomen waarin helemaal geen bewoning mogelijk is. De problemen zijn veroorzaakt doordat in sommige gevallen een aantal goedgekeurde BPA's toelieten om een veranda aan te bouwen van 12, 15 of 18 vierkante meter, zodat sommige weekendhuisjes een oppervlakte van 85 vierkante meter kregen. In andere gevallen heeft men gebouwd volgens BPA's die nooit bekrachtigd werden. De promotoren, gemeente en notarissen dragen volgens de minister hiervoor de verantwoordelijkheid. Op deze woningen zal het stelsel van de meerwaarde primordiaal worden toegepast.

De minister verzekert dat er over de illegale weekendhuisjes op de Brechtse heide geen misverstand kan bestaan. Hij heeft aan de betrokkenen gevraagd om de toestand zo snel mogelijk zelf te regulariseren. Hetzelfde geldt voor gelijkaardige situaties in buurgemeenten.

De minister gaat ten slotte dieper in op mogelijke ecologische compensaties in het domein Nottebohm. In 1988 omvatte het domein, dat grotendeels gelegen is in de gemeente Brecht, een oppervlakte van 201 hectare. Volgens het gewestplan heeft het domein vier functies. Het agrarisch gebied telt 135 hectare, waarvan 111 hectare landschappelijk waardevol gebied. Het parkgebied, bosgebied en gebied voor verblijfsrecreatie beslaat een oppervlakte van respectievelijk 12, 50 en 3 hectare.

Een aanvraag voor een zone voor spitstechnologie en een golfterrein werd in 1989 ongunstig geadviseerd. Het negatief advies van de planologische dienst aan minister Waltniel dateert van 30 maart 1989. Er was ook een negatief advies in mei 1989 van het bestuur Landinrichting omwille van de landbouw en omwille van de landschappelijke en ecologische waarde als fourageergebied, aansluitend op de Brasschaatse heide. Op 5 november 1992 liet minister Kelchtermans weten dat hij met betrekking tot dit gebied geen herziening van het gewestplan overwoog. Op 10 december 1992 nam de gemeente het voorontwerp 'Maria-Ter-Heide' voorlopig aan. Op 10 maart 1993 werd aan minister Kelchtermans meegedeeld dat omwille van voormelde redenen en omwille van het moratorium op afwijkende BPA's het plan moest worden afgewezen. De procedure werd dan ook niet verdergezet.

In 1994 werd aan de betrokken familie een vergunning gegeven voor het verbouwen van een kasteelhoeve tot een hart- en sportcentrum. Men kreeg een vergunning voor deze bestemmingswijziging. Op 16 september 1996 werd een ongunstig stedenbouwkundig attest gegeven voor de aanleg van een wiel- en atletiekpiste en bijhorende parkings, gezien de ligging in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied. In het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van juni 1999 wordt het gebied voorbehouden voor het behoud van de natuurlijke structuur, een zogenaamd coulisselandschap. Volgens een telefonische mededeling van de ambtenaar van de stedenbouwkundige dienst van Brecht heeft de gemeenteraad van Brecht in januari 1997 een voorontwerp van BPA 'De Keurseleer' principieel aanvaard in verband met recreatievoorzieningen. Na een informele bespreking met de afdeling Ruimtelijke Planning werd de procedure niet verdergezet.

De minister besluit hieruit dat er inderdaad ecologische compensaties mogelijk zijn in het domein Nottebohm, aangezien met betrekking tot dat gebied in het voorontwerp van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt geopteerd voor het behoud van de natuurlijke structuur.

II.2.8. Meervoudig gebruik van de beschikbare ruimte

Mevrouw Isabel Vertriest pleit voor een beter ruimtegebruik door een ruimte voor meer dan een functie te gebruiken, hetzij door de opdeling van de ruimte in verschillende functies, hetzij door een periodiek gebruik van de ruimte voor bepaalde

functies. De ruimtelijke ordening is nog altijd geconcentreerd vanuit het exclusief gebruik van een bepaalde ruimte. Ze vindt het ook typerend dat een eventueel meervoudig gebruik van de ruimte eerder in buitengebieden dan in stedelijke gebieden wordt overwogen.

Mevrouw Vertriest pleit ook voor meer sensibilisering rond het spaarzaam gebruik van de ruimte, zodat ook bedrijven hierover meer nadenken. In Nederland werken verschillende bedrijven samen om ruimte te besparen. Veel bedrijven zijn hiervoor vragende partij. Dit is ook mogelijk in woningbouw. De heer Bruno Tobback sluit zich hierbij aan. Vooral op industrieterreinen wordt volgens hem het principe van de ene bouwlaag tot in het absurde toe doorgedreven. Nochtans kennen bedrijvencentra, waarbij verschillende bedrijven in eenzelfde gebouw huizen, een groot succes. De ontwikkeling van nieuwe technologieën zal die trend nog versterken.

Ten slotte wijst mevrouw Isabel Vertriest ook op het hergebruik van de talrijke verlaten industriegebouwen en -terreinen. De geschatte opbrengst van de heffing op leegstaande bedrijventerreinen – 100 miljoen frank – bewijst dat er veel leegstand is. Er moet volgens haar een trapsysteem komen, waarbij het innemen van nieuwe ruimte pas als laatste mogelijkheid wordt overwogen.

De minister merkt op dat er al wel voorbeelden bestaan van meervoudig gebruik van één ruimte maar dan in de tijd, via het voorstellen van een nabestemming. In Oudenaarde bijvoorbeeld wordt een natuurgebied omgeven door een landbouwzone, maar deze zone krijgt de bestemming van natuurgebied op het ogenblik dat de landbouwactiviteit er zou ophouden. Hij geeft wel toe dat dit inderdaad vooral in de buitengebieden gebeurt, en minder in de stedelijke gebieden.

De minister vraagt zich ook af of men in het kader van het spaarzaam ruimtegebruik nog wel de woningbouw met een enkele bouwlaag en een schuin dak moet propageren. Dit leidt immers tot een grote versnippering van ruimte, terwijl de bouwers zelf vragen voor meer ruimte op eenzelfde oppervlakte. Het bouwen wordt hierdoor economischer, omdat men een kleinere grondoppervlakte nodig heeft. Men kan hiermee rekening houden in woonzones die binnen afzienbare tijd aan renovatie toe zijn.

Over leegstaande bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen merkt de minister op dat de heffing op de leegstand haar effect niet mist. Veel eigenaars vra-

gen een schrapping van de heffing aan omdat ze het gebouw willen afbreken. De sanering van verlaten sites is een topprioriteit in het regeerakkoord. De discussie handelt vooral over wie dit moet doen. Is dit een taak voor Gimvindus, die ter zake al enige knowhow heeft opgebouwd, of voor een nieuwe NV van de Vlaamse Milieuholding, of voor provinciale instellingen die dergelijke terreinen kopen, saneren en verkopen, waarbij de overheid marktreglementerend zou optreden? De minister vindt dit eerder een taak voor een NV.

II.2.9. Bouwberoepen

In een reactie op bepaalde persberichten wil de minister nogmaals duidelijk maken hoe de administratie en het kabinet de bouwberoepen afhandelen. Sinds zijn aantreden werden aan de minister 445 dossiers voorgelegd die betrekking hebben op bouwberoepen en 478 dossiers die betrekking hebben op maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimte. Respectievelijk 161 en 342 dossiers werden onderkend en terugbezorgd.

De verdeling van de beroepsdossiers per provincie is als volgt :

provincie	voorgelegde dossiers	ondertekende mb's	gunstige beslissingen voor de particulier
Antwerpen	73	30	8
Limburg	81	32	6
Oost-Vlaanderen	125	41	14
West-Vlaanderen	56	21	5
Vlaams-Brabant	100	37	18

De minister besluit dat de percentages gunstige beslissingen voor de particulier sterk schommelen tussen 20 percent voor de provincie Limburg en 50 percent voor Vlaams-Brabant.

In de pers werd ook gesuggereerd dat de minister zou afwijken van het advies dat de administratie voorlegde. De minister ontkent dit met klem en citeert hiervoor uit een nota van de directeur-generaal van AROHM: 'Voor zover ik kan inschatten gaat het slechts over een uiterst beperkt aantal dossiers, vijf à tien, en betrof het in geen enkel geval een afwijking van essentiële aard met betrekking tot inhoudelijk-stedenbouwkundige elementen. Het betrof in die gevallen telkens appreciatieverschillen of elementen van louter formele aard. In enkele gevallen werd trouwens, naar aanleiding van verdere precisering van de argumentatie van de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen, het wijzigingsverzoek ingetrokken. In enkele andere gevallen heeft ook de afdeling zelf haar standpunt gewijzigd op basis van de door de kabinet aangebrachte gegevens.'

De minister onderstreept dat hij de aan hem voorgelegde adviezen in regel goedkeurt en slechts in hoogst uitzonderlijke gevallen afwijkt van het standpunt van de administratie.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN INDICATIEVE STEMMING

De amendementen op de algemene uitgavenbegroting – deel bevoegdheden van minister Dirk Van Mechelen zijn opgenomen in *Parl. St.* VI. Parl. 1999-2000, 15/3 (amendementen met de nummers 23, 24 en 25) en 15/4 (nrs. 88 en 89). In de hierna volgende artikelsgewijze bespreking wordt voor de leesbaarheid van het verslag enkel nog verwezen naar het amendementnummer.

De amendementen met de nummers 23, 24 en 25 van de Vlaamse regering strekken ertoe in artikel

14, in navolging van een opmerking van het Rekenhof, basisallocaties te schrappen.

Deze amendementen worden aangenomen met 7 stemmen tegen 3.

Een amendement nummer 88 van de heren Coens, Van Looy en Matthijs strekt ertoe om de middelen voor de afbakening van de stedelijke gebieden en de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (programma 62.1, basisallocatie 12.32) met 95 miljoen frank te verhogen, zodat deze gebieden versneld kunnen worden afgebakend.

De heer Coens stelt vast dat de begroting voor ruimtelijke ordening niet stijgt. Dit is nefast voor de uitvoering van het RSV, die juist een cruciale fase ingaat. Nog steeds zijn niet alle afbakeningsprocessen begonnen, zeker voor de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur. Bovendien is de afbakening van een gebied een langdurig proces.

De minister vraagt de verwerping van het amendement. Hij merkt op dat het regeerakkoord inderdaad stelt dat het RSV versneld moet worden uitgevoerd. Ten overstaan van 1997 is er echter reeds een stijging van de middelen met bijna 50 percent (van 87,5 miljoen frank in 1997 naar 132,5 miljoen frank in 2000).

Dit amendement wordt verworpen met 7 stemmen tegen 3.

Het amendement nummer 89 van de heren Coens, Van Looy en Matthijs strekt ertoe om extra incentives te geven aan de gemeenten voor het ontwerpen van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en plannen van aanleg. De indieners stellen voor de kredieten met 300 miljoen frank te verhogen (programma 62.1, basisallocatie 43.20). De heer Coens vraagt bovendien dat de 300 miljoen frank die voor 1999 werden uitgetrokken, toch nog volledig wordt vastgelegd.

De minister vraagt de markt niet te overhitten door nog meer middelen uit te trekken voor de opmaak van plannen, maar voegt eraan toe dat hij zal proberen om wat er nog rest van de 300 miljoen frank voor 1999 alsnog vast te leggen. Dit hangt af van de ruimtelijke structuurplannen die aangevraagd of in uitvoering zijn.

Dit amendement wordt verworpen met 7 stemmen tegen 3.

Het aan de commissie toegewezen, geamendeerde deel van de uitgavenbegroting – deel bevoegdheden van minister Dirk Van Mechelen², wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3.

De verslaggevers,

Gerald
KINDERMANS
Isabel VERTRIEST

De voorzitter,

Jacques
TIMMERMANS

² Voor de opsplitsing zie bijlage 1 bij het verslag uitgebracht namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 15/8.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Bijkomende verklaring voor de minopbrengsten van de milieuheffing grootverbruikers voor het begrotingsjaar 2000 t.o.v. 1999

De ontvangsten uit de milieuheffing grootverbruikers voor het begrotingsjaar 2000 werden als volgt geraamd :

1. Opbrengsten uit de kohieren 1999 en 2000 verstuurd in 2000 (incl. administratieve maningen)

Het eenheidstarief 1999 bedraagt 997 bef/ve. Rekening houdend met een indexstijging van 1,5 % wordt het eenheidstarief 2000 geraamd op 1.012 bef/ve.

Voor het heffingsjaar 1996, 1997 en 1998 werden resp. 4,5 mio vervuilingseenheden, 4,2 mio vervuilingseenheden + 82,7 mio bef boete en 3,9 mio vervuilingseenheden + 33,5 mio bef boete vastgesteld.

Dit betekent een daling van 6,5 % tussen de in 1996 en in 1997 ingekohierde vervuilingseenheden en een verschil van 7 % voor het heffingsjaar 1998 t.o.v. 1997. Aangezien de wetgeving voor het heffingsjaar 1999 en 2000 ongewijzigd blijft, wordt een ve-daling van 7 % aangehouden.

Het boetebedrag 1998 daalde met 60 % t.o.v. het heffingsjaar 1997. De huidige boeteregeling werd voor het eerst in 1997 toegepast. Als gevolg van deze boeterichtlijn halveerde het aantal rechtzetting in 1998. Het aantal ambtshalve heffingen blijft ongeveer gelijk. Voor de heffingsjaren 1999 en 2000 wordt voor het boetebedrag een vermindering van 10 % vooropgesteld.

Een overzicht van de geraamde heffing- en boetebedragen wordt voor de heffingsjaren 1999 en 2000 in onderstaande tabel gegeven :

Heffingsjaar	Vervuilingseenheden (in mio ve's)	Heffingsbedrag (in mia bef)	Boetebedrag (in mio bef)
1999	3,6	3,62	30,3
2000	3,4	3,42	27,7

De kohieren worden gespreid over twee jaar. Vanaf het heffingsjaar 1999 gebeurt er een versnelde inkohiering waardoor 90 % van de aanslagen in het heffingsjaar zelf verstuurd wordt. De overige 10 % worden in het jaar volgend op het heffingsjaar verstuurd. Zo zakt het restkohier dat in het jaar volgend op het heffingsjaar verstuurd wordt van 602 mio bef in 1999 naar 324 mio bef in 2000.

Op basis van voorgaande heffingsjaren kan gesteld worden dat de betalingsbereidheid 89 % bedraagt t.o.v. het totaal ingekohierde bedrag.

Bijgevolg zijn de geraamde inkomsten in het begrotingsjaar 2000 uit de kohieren 1999 en 2000 als volgt samengesteld :

Heffingsjaar 1999 :	362 mio bf heffing + 3 mio bf boete
Heffingsjaar 2000 :	3.076 mio bf heffing + 25 mio bf boete
Totaal	3.438 mio bf heffing + 28 mio bf boete = 3.466 mio bf
	89 % = 3.085 mio bf

2. Opbrengsten gerechtelijke maningen heffingsjaar 1998

Op basis van voorgaande heffingsjaren kan gesteld worden dat door het gerechtelijk manen 0,7332 % van het ingekohierde bedrag betaald wordt. Voor het begrotingsjaar 2000 wordt dit bedrag op 28 mio bef geraamd.

3. Opbrengsten dwangbevelen heffingsjaar 1998

Op basis van voorgaande heffingsjaren kan gesteld worden dat de dwangbevelen 0,4459 % van het ingekohierde bedrag aanleveren. Voor het begrotingsjaar 2000 wordt dit bedrag op 17 mio bef geraamd.

BIJLAGE 2

AANKOPEN VAN GRONDEN MET RECHT VAN VOORKOOP DOOR DE
VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ VOOR DE PERIODE 1-01-90/30-09-99
(Cijfers per 31 december van het boekjaar, 99 uitgezonderd)

1990	17.764.841 BF
1991	26.646.161 BF
1992	36.847.925 BF
1993	53.187.750 BF
1994	27.223.447 BF
1995	41.286.194 BF
1996	10.065.269 BF
1997	319.310.176 BF
1998	115.478.114 BF
1999	22.799.113 BF

TOTAAL PERIODE= 670.608.990 BF

WAARDE VAN DE VOORRAAD GRONDEN RECHT VAN VOORKOOP
VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ VOOR DE PERIODE 1-01-90/30-09-99
(boekhoudkundige waarde per 31 december van het boekjaar, 99 uitgezonderd)

1990	74.864.718 BF
1991	100.907.458 BF
1992	135.423.910 BF
1993	159.090.250 BF
1994	175.890.582 BF
1995	199.209.444 BF
1996	197.677.649 BF
1997	496.082.030 BF
1998	574.833.666 BF
1999	382.433.128 BF

Overzicht terugvorderbare voorschotten van 1/1/1990 t/m 29/11/99
in de boekhouding van de Vlaamse Landmaatschappij .

DATUM	OMSCHRIJVING	Terugbetaalde voorschotten	Ontvangen voorschotten	OMSCHRIJVING	DATUM
18-jun-90	rvk.goetsenhoven	11.894.874	70.360.702	begintoestand	1-jan-90
18-jun-90	rvk.halle-booienhoven	2.482.844	17.000.000	Vlaamse gewest	16-feb-90
25-sep-90	rvk.brustem	149.574			
23-jul-91	rvk.lo	4.824.199	72.833.410	saldo einde boekjaar	31-dec-90
23-jul-91	rvk. overbroek	603.421	20.000.000	Vlaamse gewest	17-jan-91
23-jul-91	rvk. volharding	1.303.700			
01-jul-92	rvk.mazel	2.331.473	86.102.090	saldo einde boekjaar	31-dec-91
26-mei-93	rvk.st.lenaerts	2.366.804	79.000.000	Vlaamse gewest	24-jul-92
11-jun-93	rvk.nieuwmoer	5.835.577	162.770.617	saldo einde boekjaar	31-dec-92
04-aug-93	rvk.heers	6.677.197			
06-aug-93	rvk.horpmaal	14.423.922			
27-jan-94	rvk.schakkebroek	6.950.534	133.467.117	saldo einde boekjaar	31-dec-93
04-aug-94	rvk.klein-brabant	2.176.133	35.000.000	Vlaamse gewest	24-jan-94
23-sep-94	rvk.zande	997.000			
17-okt-94	rvk.bailegem	118.750			
13-jan-95	rvk. balen	73.750	22.000.000	Vlaamse gewest	25-nov-94
20-jan-95	rvk.heers	106.948	180.224.700	saldo einde boekjaar	31-dec-94

DATUM	OMSCHRIJVING	Terugbetaalde voorschotten	Ontvangen voorschotten	OMSCHRIJVING	DATUM
06-jul-95	rvk widowie	3.291.536			
02-aug-95	rvk.st.lenaerts	9.125.887			
18-aug-95	rvk. moerbeke	5.549.909			
			42.000.000	Vlaamse gewest	22-dec-95
			204.076.670	saldo einde boekjaar	31-dec-95
03-mei-96	rvk. huise	765.315			
18-jul-96	rvk.rutten	1.752.459			
24-sep-96	rvk. paddegat	8.202.745			
			191.000.000	Vlaamse gewest	13-dec-96
09-jan-97	rvk.st.lenaerts-volh.	929.710		saldo einde boekjaar	31-dec-96
15-jan-97	rvk. maldegem	3.293.058			
22-sep-97	rvk. melkwezer	11.445.846	65.000.000	Vlaamse gewest	25-aug-97
22-sep-97	rvk. nazareth	2.129.058			
22-sep-97	rvk. hoge&lage rielen	4.037.833			
			51.735.000	Vlaamse gewest	22-sep-97
			479.255.646	saldo einde boekjaar	31-dec-97
			30.000.000	Vlaamse gewest	6-feb-98
15-jul-98	rvk. ravels	20.484.333			
28-aug-98	rvk. kolmont	16.242.145			
24-dec-98	1ste sch. merksplas	24.300.000			
			448.229.168	saldo einde boekjaar	31-dec-98
03-jun-99	rvk. eggewaartskapelle	2.045.129	40.000.000	Vlaamse gewest	16-feb-99
02-jul-99	rvk. poppel	21.011.225	71.211.500	Vlaamse gewest	11-mrt-99
20-jul-99	2de sch. merksplas	48.520.500			
			30.000.000	Vlaamse gewest	7-sep-99
			517.863.814	saldo 29-11-99	